

RECEȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2022

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2022

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL 2022

privind implementarea proiectului din cadrul Programului de Stat (2020–2023)

„Perfecționarea mecanismelor de aplicare a instrumentelor inovatoare orientate spre creșterea durabilă a bunăstării populației Republicii Moldova” cu cifrul 20.80009.0807.29

Etapă anului 2022: „Modernizarea mecanismului de protecție socială a populației prin aplicarea instrumentelor inovatoare”

Prioritatea Strategică - Provocări societale

Directorul organizației

GAGAUZ OLGA _____

Consiliul științific/Senatul

GAGAUZ OLGA _____

Conducătorul proiectului

COLESNICOVA Tatiana _____

Chișinău 2022

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs (obligatoriu)

Scopul proiectului constă în modernizarea mecanismului de protecție socială a populației prin aplicarea instrumentelor inovatoare.

2. Obiectivele etapei anuale (obligatoriu)

1. Efectuarea evaluării actelor legislative și normative de reglementare a activității sistemului de asistență socială a populației în depășirea situației de risc și contribuirea la reducerea sărăciei și asigurarea egalității de șanse pentru categoriile vulnerabile. Efectuarea analizei numărului de beneficiari ai suportului financiar și a diferitelor tipuri de servicii sociale, precum și mărimii prestațiilor sociale pentru fiecare categorie social-vulnerabilă: a) populația cu venituri mici; b) persoanele vârstnice; c) familiile cu copii în situație de risc; d) persoane cu dizabilități.

2. Dezvoltarea principalelor direcții de perfecționare a sistemului de pensii, indemnizații și alte beneficii sociale de stat. Elaborarea recomandărilor privind modernizarea mecanismului de protecție socială prin aplicarea instrumentelor inovatoare.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei anuale (obligatoriu)

1. Efectuarea evaluării actelor legislative și normative de reglementare a activității sistemului de asistență socială a populației în depășirea situației de risc și contribuirea la reducerea sărăciei și asigurarea egalității de șanse pentru categoriile vulnerabile.

2. Efectuarea analizei numărului de beneficiari ai suportului financiar și a diferitelor tipuri de servicii sociale, precum și mărimii prestațiilor sociale pentru fiecare categorie social-vulnerabilă: a) populația cu venituri mici; b) persoanele vârstnice; c) familiile cu copii în situație de risc; d) persoane cu dizabilități.

3. Diseminarea rezultatelor proiectului și alte activități.

4. Dezvoltarea principalelor direcții de perfecționare a sistemului de pensii, indemnizații și alte beneficii sociale de stat.

5. Elaborarea recomandărilor privind modernizarea mecanismului de protecție socială prin aplicarea instrumentelor inovatoare.

6. Diseminarea rezultatelor proiectului și alte activități.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale (obligatoriu)

1. Au fost evaluate actele legislative și normative de reglementare a activității sistemului de asistență socială a populației în depășirea situației de risc și contribuirea la reducerea sărăciei și asigurarea egalității de șanse pentru toate categoriile vulnerabile.

2. A fost realizată analiza numărului de beneficiari ai suportului financiar și a diferitelor tipuri de servicii sociale, precum și mărimii prestațiilor sociale pentru fiecare categorie social vulnerabilă:

a) populația cu venituri mici (șomeri, lucrători „săraci”); b) persoanele vârstnice; c) familiile cu copii în situație de risc; d) persoane cu dizabilități.

3. A fost efectuată evaluarea noilor tehnologii privind prestarea asistenței sociale orientate pentru familiile defavorizate prin elaborarea și implementarea programelor de contracte sociale pentru sporirea potențialului de muncă și de proprietate al familiilor defavorizate.

4. A fost evaluat efectul implementării acestui instrument inovațional.

5. A fost organizată masa rotundă „Sistemul de protecție socială a grupurilor social-vulnerabile ale populației Republicii Moldova: starea actuală și problemele de funcționare a acestuia”.

6. Au fost dezvoltate principalele direcții de perfecționare a sistemului de pensii, indemnizații și alte beneficii sociale de stat.

7. Au fost elaborate recomandări privind modernizarea mecanismului de protecție socială prin aplicarea instrumentelor inovaționale pentru fiecare categorie social-vulnerabilă: a) populația cu venituri mici (șomeri, lucrători „săraci”); b) persoanele vârstnice; c) familiile cu copii în situație de risc; d) persoane cu dizabilități.

8. Au fost elaborate recomandările privind consolidarea adresabilității mecanismului de protecție socială a persoanelor cu venituri mici prin perfecționarea mecanismului de plată și a ajutorului pentru perioada rece a anului.

9. Au fost elaborate măsurile privind perfecționarea sistemului de asigurări sociale.

10. Au fost elaborate recomandările privind unificarea condițiilor de pensionare pentru toate categoriile de persoane asigurate.

11. Au fost elaborate măsurile privind consolidarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități.

12. Au fost organizat seminarul științifico-didactic pe tematica proiectului: „Instrumente și măsuri de modernizare a protecției sociale a grupurilor social-vulnerabile ale populației Republicii Moldova”.

13. A fost organizată secțiunea IV. Protecția socială a populației în contextul provocărilor actuale în cadrul Conferinței Internaționale Științifico-Practice „Creșterea economică în condițiile globalizării”, Ediția a XVI-a, 12-13 octombrie 2022.

14. A fost gestionată pagina oficială a Proiectului Program de Stat pe Telegram.

15. A fost gestionată pagina oficială a Proiectului Program de Stat pe Facebook.

16. Au fost elaborate și prezentate rapoartele cu suport informațional și analitic pentru organele centrale ale administrației publice – la solicitare.

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini) (obligatoriu)

În anul 2022 proiectul s-a axat pe studierea mecanismului de protecție socială a următoarelor categorii social-vulnerabile a populației: a) populația cu venituri mici: șomeri și lucrători săraci; b) persoanele vârstnice; c) familiile cu copii în situație de risc; d) persoane cu dizabilități.

a) Sărăcia persoanelor care sunt angajate și obțin venituri din munca prestată, numiți „lucrători săraci” a fost întotdeauna sub vizorul autorităților publice. Conform standardelor UE „lucrătorii săraci” reprezintă un grup de persoane angajate atunci când venitul lor disponibil anual echivalent este sub 60% din nivelul venitului mediu al gospodăriilor naționale.

Fenomenul „sărăciei în muncă” sau a sărăciei persoanelor angajate este cauzat de mai mulți factori: deficiențele înregistrate pe piața muncii, șomajul recurent, locuri de muncă instabile sau prost plătite, forme de angajare și/sau programe de lucru parțiale, sisteme de remunerație inadecvate, structura gospodăriilor casnice, forme de activitate economică, de exemplu, în bază de „patentă”, care este dificilă din punct de vedere a înregistrării veniturilor etc. Această categorie de lucrători „săraci în muncă” sunt considerați social vulnerabili în pofida veniturilor obținute. Studiile arată că riscul fenomenului „sărăciei în muncă” este mare la persoanele care lucrează cu normă redusă, muncitorii care nu au un contract legal încheiat cu angajatorul, încadrați în munci sezoniere, pentru unele etnii, sau cei care lucrează pe cont propriu.

Statistica națională nu prezintă indicatorii care ar reflecta rata câștigurilor mici sau rata persoanelor ocupate sărace, în baza unei metodologii aprobate. Totodată datele statistice naționale ne permit să facem o analiză a persoanelor cu salarii sub nivelul câștigurilor lunare mediane, sau sub nivelul venitului salarial mediu al gospodăriilor.

Câștigul salarial mediu lunar nominal net în a.2021 a fost de 7634,8 lei. Conform datelor statistice, în septembrie 2021 numărul total de salariați care au lucrat în întregime și ziua deplină a constituit 440.037 persoane, dintre care 320.311 (72,8%) în sectorul real și 119.726 (27,2%) în cel bugetar. Dintre acestea salarii sub 2500 lei au primit 6614 persoane (1,5%) preponderent din sectorul bugetar.

Numărul persoanelor care au fost remunerate cu salarii până la 4000 lei a constituit 87726 sau 19,9% din total angajați, dintre care 31974 persoane sau 24,5% din sectorul bugetar. Salarii de până la 5000 lei au primit 138.833 persoane sau 31,6% din total, dintre care angajați în sectorul real au fost 96.915 sau 30,3%, iar în cel bugetar - 41.918 (35,0%).

Cu toate că în ultimii ani nivelul câștigurilor salariale înregistrează o creștere, inclusiv și în a.2021, acestea sunt încă destul de ne semnificative pentru a crește nivelul decent de salarizare și a reduce din numărul angajaților care primesc salarii mici.

Nivelul minimului de existență în a.2021 este de 2.154,0 lei, salariul minim pe țară a constituit 2.935,0 lei (circa 166 dolari SUA), ceea ce acoperă minimul de existență doar în proporție de 36,3%.

Deși nu este o statistică completă și detaliată care ar reflecta rata de sărăcie a lucrătorilor, lipsesc date privind angajații care lucrează pe baza de program parțial de lucru și/sau care au lucrat pe program complet, dar nu au numărul de luni lucrate în întregul an, la fel nu sunt date care ar permite dezagregarea pe persoane angajate din cont propriu și salariul/venitul obținut de aceștia, rata persoanelor care primesc salarii mai mici de 4.000 lei (acoperă minimul de existență cu 85,7%) în a.2021-19,9%, iar a celor care au fost remunerați cu salarii până la 5.000 lei – 31,5%.

În 2021, la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă erau înregistrate 37.000 de persoane cu statut de șomer, dintre care peste 66% nu aveau calificări profesionale. Doar 886 de persoane, adică 2,4% din numărul total de șomeri înregistrați, au participat la cursurile de recalificare profesională.

Politica de protecție socială a șomerilor din țară ar trebui să continue să consolideze protecția statului împotriva șomajului și să se concentreze pe politici care să ajute oamenii să își găsească un loc de muncă, cum ar fi asistența pentru încadrarea în muncă și consilierea profesională.

Educația sau formarea profesională este un factor important în stimularea șomerilor. La data de 7.09.2022 Guvernul RM a decis că șomerii înregistrați oficial vor primi vouchere pentru formare profesională. În același timp, șomerii care vor primi aceste vouchere vor putea să se înscrie la cursuri de calificare, recalificare sau formare continuă. Se recomandă extinderea acestui mecanism prin corelarea acestui voucher pentru formare profesională cu un anumit loc de muncă. Altă recomandare importantă pentru acest grup vulnerabil este utilizarea și extinderea utilizării tichetelor de masă, care ar trebui să fie oferite nu numai persoanelor angajate, ci și șomerilor pentru a-i sprijini în perioadele dificile.

b) Starea sistemului de pensii al țării reprezintă una dintre cele mai acute probleme socio-economice ale Republicii Moldova. Semnificația socială a asigurării cu pensii este condiționată de faptul că aceasta afectează interesele vitale ale persoanelor vârstnice, ale persoanelor cu dizabilități și ale altor persoane cu incapacitate de muncă. Pensionarii alcătuiesc o parte importantă a societății, iar statul trebuie să acorde atenție constantă bunăstării lor sociale. Totodată, în ultimii ani, o influență negativă puternică asupra stării sistemului de pensii au început să exercite factorii exogeni. Un rol important îi revine procesului de îmbătrânire a populației, care a dus la schimbări serioase în structura demografică a populației. Ca urmare, a avut loc o încălcare a echilibrului socio-economic existent între generații, ceea ce a afectat negativ stabilitatea financiară a sistemului de pensii. Aceasta a determinat necesitatea dezvoltării în Republica Moldova a unui model de pensii eficient, capabil să compenseze consecințele demografice negative.

În acest context a fost analizată evoluția sistemului de pensii al Republicii Moldova, fiind identificate trei etape ale dezvoltării acestuia. Prima etapă – de la 1.01.1991 până la 1.01.1999 „Formarea sistemului național de pensii”, a doua etapă – de la 1.01.1999 până la 1.01.2017 „Includerea principiilor de asigurare în funcționarea sistemului de pensii”, a treia etapă – de la 1.01.2017 până în prezent – „Modernizarea sistemului de pensii”. Au fost evaluate actele legislative și normative, adoptate în fiecare etapă a evoluției sistemului de pensii și analizată influența acestor acte asupra dinamicii principalilor indicatori ale sistemului de pensii. Implementarea inovațiilor legislative și normative a avut un efect benefic asupra sistemului de pensii al Republicii Moldova – bazându-se tot mai mult pe principiile de funcționare a sistemelor de pensii din țările Uniunii Europene, pe de o parte, și contribuind la o creștere semnificativă a nivelului de asigurare cu pensii a populației țării, pe de altă parte.

În cadrul cercetării a fost realizată analiza dinamicii principalilor indicatori ai sistemului de pensii din Republica Moldova. Evaluarea numărului de pensionari a arătat o tendință descendentă: pentru anii 2017-2021 numărul total al pensionarilor a scăzut cu 5,7%. Au fost determinați factorii cu impact asupra procesului în cauză. Printre aceștia, locul central îl ocupă majorarea vârstei standard de pensionare pentru bărbați și femei (care a început de la 1 iulie 2017). Au fost analizate modificările în structura numărului de beneficiari ai diferitelor categorii de pensii, precum și indicatori ca numărul de pensionari la 1000 de persoane și raportul potențial de sprijin al pensionarilor. Numărul de pensionari ce revine la 1000 de persoane a crescut și a ajuns la 264 de persoane la începutul anului 2021. Totuși, în Republica Moldova situația în acest domeniu este mai

bună decât în unele țări (în România, numărul pensionarilor la 1000 de persoane a fost de 266 pers., în Ucraina – 268 pers., în Rusia – 312 pers.). Raportul potențial de sprijin al pensionarilor (numărul persoanelor asigurate la 100 de pensionari) a înregistrat o tendință de scădere și a constituit 130 de persoane în anul 2021. Pe fondul creșterii mărimilor medii lunare ale diferitelor categorii de pensii, „decalajul” în cuantumul pensiilor pentru limită de vârstă, între bărbați și femei, precum și între foștii lucrători din sectorul non-agricol și din sectorul agricol a crescut. Rata sărăciei pentru persoanele vârstnice este mult peste rata medie națională. Rata de înlocuire a pensiilor pentru câștigurile pierdute rămâne scăzută, la 26,6% în 2021 (față de nivelul recomandat de OIM de 40%).

Au fost elaborate măsuri de modernizare a sistemului de pensii al Republicii Moldova, care vizează: a) reducerea creșterii sărăciei în rândul persoanelor vârstnice; b) asigurarea unei anumite compensări pentru veniturile pre-pensionare prin pensii. S-a ajuns la o concluzie întemeiată că, atunci când se elaborează măsuri de reducere a nivelului de sărăcie a pensionarilor, se recomandă divizarea acestora în două grupuri: pensionari „tineri” și pensionari cu vârstă mai înaintată de pensionare. Pentru a reduce riscul de sărăcie pentru pensionarii „tineri”, au fost elaborate măsuri pentru a crea oportunități de angajare fezabilă a acestora și, pe această bază, de a oferi o sursă suplimentară de venit pe lângă pensii. Pentru pensionarii cu vârstă mai înaintată de pensionare sunt necesare măsuri care să le susțină condițiile materiale de trai prin sistemul de asistență socială. Pentru o anumită compensare a veniturilor pre-pensionare, se propune să se facă ajustări la schema de indexare a pensiilor, iar pe viitor – de a asigura dezvoltarea fondurilor nestatale de pensii.

c) Evaluarea indicatorilor privind copiii aflați în situație de risc în Republica Moldova a arătat că în anii 2017-2021 numărul acestora s-a majorat cu 50%, numărul copiilor aflați în situație de risc aflați la evidență la sfârșitul fiecărui an rămâne înalt și aproape constant. A fost analizată structura copiilor aflați în situație de risc după motivele după care au fost scoși de la evidență în anul de gestiune. Ponderea cazurilor rezolvate finalizate cu menținerea în familie a copilului s-a majorat semnificativ. Majoritatea copiilor aflați în situație de risc (peste 2/3) fac parte din copiii neglijăți și ponderea acestora e în creștere, ei fiind urmați de copiii supuși violenței și cei la care ambii părinți sau unicul părinte au decedat.

Au fost analizate măsurile de suport ale copiilor refugiați. Sprijinul acestora a constat în: înscrierea în instituții de învățământ; oferirea accesului la: activități pentru copii în mod gratuit sau la preț redus, platforme de suport online, truse pentru alimente sau alte produse care acoperă nevoile de bază; oferirea de sprijin psihosocial, plasarea în centre pentru refugiați, acordarea de sprijin financiar și alte mijloace de ajutor. S-a constatat că aceste măsuri de sprijin sunt de scurtă durată și, în multe cazuri, nu sunt sistematice, ci fragmentare.

A fost realizată evaluarea situației economice a gospodăriilor casnice cu copii în baza analizei veniturilor disponibile medii lunare pe persoană și a cheltuielilor de consum medii lunare pe persoană în aceste gospodării atât după tipul gospodăriei casnice, cât și după numărul de copii în gospodărie, precum și după mediul de reședință. Rezultatele acestei analize au arătat că veniturile disponibile medii lunare pe persoană în termeni reali s-au redus în primul an pandemic – 2020, iar în anii următori au revenit pe creștere. În perioada pandemică gospodăriile cu copii au fost nevoite să-și reducă alte cheltuieli în favoarea celor pentru hrană. Ponderea cheltuielilor pentru locuințe și îmbrăcăminte și încălțăminte s-a redus, ca și în cazul cheltuielilor pentru sănătate și comunicații. Ponderea cheltuielilor pentru produse alimentare a crescut în mai mare măsură în gospodăriile cu

mai mulți copii, ceea ce confirmă ipoteza despre prioritizarea cheltuielilor de bază față de altele opționale pentru a face față crizelor actuale.

A fost analizată posibilitatea aplicării taberelor de vară virtuale pentru copii. Taberele virtuale de vară pentru copii sunt o formă relativ nouă de organizare a taberelor de vară cu prezență fizică a căror utilizare a fost determinată de tendința de digitalizare și care au înlocuit temporar taberele de vară cu prezență fizică din cauza restricțiilor pandemiei COVID-19. S-a constatat că ele nu pot fi o alternativă, ci o opțiune complementară la taberele cu prezență fizică.

Având în vedere reducerea semnificativă a consumului cultural în rândul gospodăriilor cu copii în perioada pandemiei COVID-19 o atenție deosebită a fost acordată instrumentului relativ nou de suport a copiilor și tinerilor denumit voucher cultural, aflat în stadiul de implementare în Republica Moldova. În acest scop a fost efectuată o analiză legală a legislației privind voucherele culturale și o analiză a evoluției indicatorilor aferenți domeniului culturii, tendințele cărora justifică introducerea voucherelor culturale în țară. A fost fundamentată suma bănească a voucherelor culturale după elaborarea unei metodologii solide; au fost stabilite exact categoriile de beneficiari ale voucherelor culturale - copii de vârstă școlară (7-17 ani) și tineri (18-35 ani). A fost elaborat un model de listă a produselor și serviciilor culturale care vor fi acoperite de compensarea prin utilizarea voucherelor culturale și a tipurilor de instituții culturale care pot furniza serviciile și produsele culturale acoperite de aceste vouchere.

d) În rezultatul cercetărilor efectuate s-a constatat că mecanismele de protecție socială a populației vulnerabile în Republica Moldova au o eficacitate redusă. Cauza acestei situații constă în implementarea slabă a principiului acordării direcționate a asistenței sociale, lipsa evaluării adecvate a nevoii de asistență socială și mărimea scăzută a plăților sociale. În anul 2021 cheltuielile pentru protecția socială au constituit 28.187 milioane lei, ceea ce reprezintă circa 12% din PIB al Republicii Moldova. Protecția socială are cea mai mare pondere în cheltuielile Bugetului Public Național (BPN), de 35,8% în anul 2021, 35,5% în 2020, 35,4% în 2019. În 2022 se preconizează un volum de cheltuieli pentru protecția socială de 34.623,9 milioane lei, ceea ce reprezintă 13,5% din PIB și 36,0% pondere în cheltuielile BPN. Cu toate acestea, nivelul sărăciei în țară rămâne ridicat, în anul 2021, rata sărăciei absolute a constituit 24,4%, iar rata sărăciei extreme a fost de 9,5%.

În cadrul cercetării au fost sistematizate barierele pe care le întâmpină persoanele cu dizabilități, ce permite elaborarea planului de acțiuni în contextul incluziunii sociale a persoanelor cu nevoi speciale.

Analiza comparativă a gradului de integrare a persoanelor cu dizabilități în spitale de psihiatrie, locuințe rezidențiale și „Locuințe specializate sprijinite” a arătat, că cel mai înalt grad de incluziune socială înregistrează anume „Locuințele specializate sprijinite”, deoarece este un instrument eficient din punct de vedere al costurilor de a oferi locuințe pentru persoanele cu dizabilități, care spre deosebire de celelalte forme enumerate nu izolează persoanele cu nevoi speciale. De aceea, una din recomandări este promovarea serviciului social „Locuințe specializate sprijinite” după modelul Specialized Supported Housing din Marea Britanie. Altă recomandare este sporirea accesibilității educației persoanelor cu dizabilități.

În Republica Moldova există un număr semnificativ de tineri cu cerințe educaționale speciale, care ar trebui să poată participa deplin la sistemul de educație terțiară. În anul de studii 2020-2021, în instituțiile de învățământ superior, la ciclul I au fost înmatriculați 15,55 mii de persoane, inclusiv

48 tineri cu dizabilități, ceea ce constituie 0,3% din numărul total de studenți înmatriculați. În țările europene ponderea studenților care declară că au o dizabilitate, afecțiune cronică sau alte limitări de natură funcțională variază între 5% în România și 31% în Islanda. În prezent, universitățile din Republica Moldova se confruntă cu dificultăți în organizarea educației incluzive pentru studenții cu dizabilități. Pentru soluționarea acestor probleme, este necesară crearea condițiilor speciale care să asigure obținerea studiilor superioare de către tinerii cu dizabilități în conformitate cu legislația Republicii Moldova. Printre acestea se numără: necesitatea adaptărilor curriculare (strategiilor de predare-învățare-evaluare, a conținuturilor și/sau strategiilor, finalităților); organizarea procesului educațional la distanță și asigurarea cu tehnologii digitale; crearea unui mediu socio-cultural fără bariere; creșterea numărului cadrelor didactice universitare care urmează pregătire în domeniul educației incluzive etc.

În contextul sporirii incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități și majorării ratei de ocupare a acestei categorii de populație, se recomandă de ajustat articolul 38 al Legii nr. 105 din 14.06.2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, în contextul înlocuirii subvențiilor cu scutiri fiscale, deoarece primele sunt limitate și acordate condiționat și numai o dată, iar scutirile se acordă regulat, numai că este necesar de a nu admite greșelile din trecut: beneficiarii trebuie să fie toți angajatorii și nu doar o listă limitată de întreprinderi; mărirea scutirii trebuie să coreleze cu numărul salariaților cu dizabilități; este necesar de amplificat controlul pentru a nu admite abuzuri.

Tichetele (voucherele) sociale pot fi utilizate în soluționarea problemelor din sfera asistenței sociale. Esența acestei tehnologii constă în faptul că echivalentul unei anumite sume de bani este creditat pe cardul electronic al beneficiarului. Tichetele sociale pot fi utilizate pentru acordarea de asistență socială persoanelor defavorizate pentru: achiziționarea mijloacelor tehnice de reabilitare (proteze, aparate auditive, scaune cu roțile, plata medicamentelor și alimentației medicale) de către persoanele cu dizabilități; achiziționarea produselor alimentare; având, astfel, un tichet social alimentar, persoanele defavorizate pot cheltui suma alocată în magazin la propria discreție; achiziționarea bunurilor de folosință îndelungată – suma alocată poate fi destinată pentru echipamente sau alte bunuri industriale; eliberarea medicamentelor subvenționate; acordarea de servicii sociale etc.

În Republica Moldova în perioada curentă este promovat Programul național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022, obiectivul principal al căruia este sporirea accesibilității persoanelor cu dizabilități (la infrastructură, etc.). Totuși, este necesar de elaborat și de promovat programe țintite pe: eliminarea barierelor de angajare a persoanelor cu nevoi speciale în câmpul muncii; dezvoltarea unei rețele de instituții, de formare și recalificare profesională a persoanelor cu dizabilități, menite să îmbunătățească calitatea muncii; ergonomia muncii; sporirea calității instruirii personalului în domeniul protecției sociale, etc.

6. Diseminarea rezultatelor obținute **în proiect** în formă de publicații (obligatoriu)

„Perfecționarea mecanismelor de aplicare a instrumentelor inovative orientate spre creșterea durabilă a bunăstării populației Republicii Moldova” cu cifrul 20.80009.0807.29

Etapa anului 2022: „Modernizarea mecanismului de protecție socială a populației prin aplicarea instrumentelor inovative”

1. **Monografii** (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

1.2. monografii naționale

1. CIOBANU, Mihail. Aplicarea managementului adaptiv de caz în abordarea problemelor socioeconomice ale copiilor aflați în dificultate. Studiu teoretic. Institutul Național de Cercetări Economice, – Chișinău: INCE, 2022. – 90 p., ISBN 978-9975-3529-2-5. 2,9 c.a.
2. ROJCO, Anatolii, HEGHEA, Ecaterina. Inegalitatea în bunăstarea populației Republicii Moldova: măsurare, evaluare, recomandări de reducere; Institutul Național de Cercetări Economice. – Chișinău : INCE, 2022. – 127 p., 5,2 c.a. ISBN 978-9975-3529-3-2
3. ROJCO, Anatolii, HEGHEA, Ecaterina. Evoluția sistemului de pensii din Republica Moldova: inovații legislative și normative: Studiu analitic; Institutul Național de Cercetări Economice. – Chișinău : INCE, 2022. – 88 p., 3,1 c.a. ISBN 978-9975-3530-2-1, ISBN 978-9975-3530-6-9 (PDF). DOI: <https://doi.org/10.36004/nier.2022.978-9975-3530-6-9>. http://dspace.ince.md/jspui/bitstream/123456789/1605/1/Evolutia_sistemului_de_pensii_din_Republica_Moldova.pdf

2. **Capitole în monografii naționale/internaționale**

4. Системное тарифное регулирование в энергетической отрасли: теория. методология, практика: монография. Москва: Издательство МЭИ, 2022, стр. 399-412. ISBN 978-5-7046-2593-3. (GUTIU Tatianna contribuția 0,8 c.a.) <https://elibrary.ru/item.asp?id=48361498>

3. **Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale**

4. **Articole în reviste științifice**

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

5. CIOBANU, Mihail. Cultural vouchers as a tool for stimulating cultural consumption and spiritual and moral development of youth and children. *Information and Innovations*. 2022;17(3), 76 p., pp.29-38, ISSN 1994-2443 (Print) <https://doi.org/10.31432/1994-2443-2022-17-3-29-38> BDI: DOAJ, the Russian Science Citation Index (RSCI in Web of Science), Crossref, reviewed in the VINITI RAS Database.

6. COLESNICOVA, Tatiana, CIOBANU, Mihail. Consumption expenditures of Moldovan citizens during the COVID-19 pandemic period: gender analysis=Споживчі витрати громадян Молдови у період пандемії COVID-19: гендерний аналіз. În: *Economy and Forecasting*, 2022. Institute for economics and forecasting National Academy of Sciences of Ukraine. The journal is included in the category “B” of the List of Professional Media of Ukraine 2022; 2, pp.123-150, ISSN 2518-7449 (Online), <https://doi.org/10.15407/eip2022.02.123>
7. ГУТЮМ, Татьяна. Влияние энергетического кризиса на экономику и на уровень жизни населения Республики Молдова. В: *Информация и инновации*. 2022, том. 17, № 1, с. 6-18. ISSN 1994-2443. DOI: 10.31432/1994-2443-2022-17-1-6-18. 0,60 с.а. <https://doi.org/10.31432/1994-2443-2022-17-1-6-18> BDI: DOAJ, the Russian Science Citation Index (RSCI in Web of Science), Crossref, reviewed in the VINITI RAS Database.
8. GUTIUM, Tatiana. Quality and competitiveness of education in the Republic of Moldova in global indices. In: *Euromentor Journal – Studies about education*. 2021, vol. XII, no. 4/December, pp. 38-48. ISSN 2067-7839. 0,54 с.а. BDI: EBSCO, PROQUEST, CEEOL, INDEX COPERNICUS, CEDEFOP, ULRICH’S PERIODICALS DIRECTORY (CNCS recognized) http://euromentor.ucdc.ro/Euromentor_december_2021.pdf#page=38
- 4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei
- 4.4. în alte reviste naționale
9. CIOBANU, Mihail. Virtual summer camps for children as a complementary option to the camps with physical presence. În: VECTOR EUROPEAN, Revistă științifico-practică, Nr. 1 / 2022, ISSN 2345-1106, E-ISSN 2587-358X, <https://doi.org/10.52507/2345-1106.2022-1>, 132 p., pp. 67-72 (0,6 с.а.)

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

- 5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare
- 5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

- 6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)
10. BALAN, Aliona. Analiza inegalității în distribuirea veniturilor și cheltuielilor de consum a populației în Republica Moldova. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic-Social Realities of the World”*, 10th edition, "ARTIFEX" University of Bucharest / Romania, May 26th-27th, 2022, 598 p., pp.517-528, ISBN 978 – 606 – 8716 – 66 – 4 https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
11. CIOBANU, Mihail. Experience of Republic of Moldova in supporting children refugees through social and economic measures. In: *Quality Assurance as the Main Factor of Competitive Economic Development. - Proceedings of the International Scientific –*

Practical Conference. dedicated to the 99th birthday anniversary of Nationwide Leader Heydar Aliyev Baku, 2022, ISBN 978 - 9952 - 8455 - 0 - 1, 611 p., pp. 350-355

12. CIOBANU, Mihail. Recent tendencies in the organization of summer rest camps for children during the pandemic period in the Republic of Moldova. În: *Contemporary Tourism Challenges: Proceedings of the International Scientific Conference*, 12 May 2022, "St. Cyril and St. Methodius" University of Veliko Turnovo, Bulgaria, Tourism Department at Faculty of Economics, Bulgarian Academy of Sciences, National Institute of Geophysics, Geodesy and Geography, Sofia, Bulgaria, Editor: Assoc. prof. Desislava Varadzhakova PhD, AVANGARD PRIMA, Sofia, 2022, ISBN: 978-619-239-710-4, 1011 p., pp. 481-489, (0,6 c.a.)
13. CIOBANU, Mihail, SAVCENCO, Silvia, TIMUȘ, Andrei. Suportul copiilor refugiați din Ucraina în Republica Moldova. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”*; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 598 p., pp. 334-346, ISBN 978 – 606 – 8716 – 66 – 4 https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
14. CIOBANU, Mihail, SAVCENCO, Silvia, TIMUȘ, Andrei. Tendințe recente în evoluția veniturilor disponibile și a cheltuielilor de consum ale populației din Republica Moldova. În: *International Student Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges 3rd edition, “Opportunities for changing the Economic-Social Realities of the World”, May 25th, 2022*, București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 328 p., pp.90-103, ISBN 978 – 606 – 8716 – 65 – 7
15. COLESNICOVA, Tatiana, CIOBANU, Mihail, TIMUȘ Andrei. Evaluarea percepției populației asupra modificărilor cheltuielilor de consum privind medicina și ocrotirea sănătății în municipiul Chișinău în perioada pandemică. În: *„Implications of the social-economic and ecological Paradigm on the power Reports and global Governance”*: Simpozion Internațional, Ediția a 9-a, 15-16 Decembrie, 2021, București, România: Universitatea ARTIFEX, 2021, 474 p., pp. 29-45, ISBN 978 – 606 – 8716 – 62 – 6
16. COLESNICOVA, Tatiana, DOGA, Valeriu. The unemployed as a vulnerable group in the Republic of Moldova: data analysis and new social protection measures. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”*; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 598 p., pp. 51-60. ISBN 978 – 606 – 8716 – 66 – 4. https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
17. GUTIU, Mircea. Persoanele cu dizabilități în condițiile infrastructurii imperfecte. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”*; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 598 p., pp. 476-487. ISBN 978

– 606 – 8716 – 66 – 4. 0,50 c.a. https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf

18. GUTIUM, Mircea. Bariere de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Implications of the social-economic and ecological Paradigm on the power Reports and global Governance”*; 9th Edition, December 15th-16th, 2021. București: Editura „ARTIFEX”, 2021, pp. 475-483. ISBN 978-606-8716-62-6. 0,5 c.a. http://dspace.ince.md/jspui/bitstream/123456789/1600/1/BARIERE_DE_INCLUZIUNE_SOCIALA.pdf
19. GUTIUM, Tatiana. Dizabilitate: evaluare, analiza multidimensională, bariere și soluții. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”*; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 598 p., pp. 505-516. ISBN 978 – 606 – 8716 – 66 – 4. 0,40 c.a. https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
20. GUTIUM, Tatiana. Causes and consequences of the 2021 energy crisis. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Implications of the social-economic and ecological Paradigm on the power Reports and global Governance”*; 9th Edition, December 15th-16th, 2021. București: Editura „ARTIFEX”, 2021, pp. 98-106. ISBN 978-606-8716-62-6. 0,4 c.a. <http://dspace.ince.md/xmlui/handle/123456789/1597>
21. GUTIUM, Tatiana. Promovarea politicii de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Implications of the social-economic and ecological Paradigm on the power Reports and global Governance”*; 9th Edition, December 15th-16th, 2021. București: Editura „ARTIFEX”, 2021, pp. 484-491. ISBN 978-606-8716-62-6. 0,4 c.a. <http://dspace.ince.md/jspui/handle/123456789/1599>
22. ROJCO, Anatolii, HEGHEA, Ecaterina. Eficiența social-economică a sistemului de pensii din Republica Moldova (analiza comparativă). In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”*; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 598 p., pp. 363-379. ISBN 978 – 606 – 8716 – 66 – 4. https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
23. ROJCO, Anatolii, HEGHEA, Ecaterina. Evaluarea principalilor indicatori de funcționare a sistemului de pensii din Republica Moldova. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”*; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 598 p., pp. 459-475. ISBN 978 – 606 – 8716 – 66 – 4. https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf

24. TIMUȘ, Angela, TIMUȘ, Andrei. Aspectele sociale ale investițiilor durabile: realizări și perspective. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”*; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 598 p., pp. 324-333. ISBN 978 – 606 – 8716 – 66 – 4. https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
- 6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)
25. CIOBANU, Mihail. Conceptual aspects regarding the socioeconomic term of child in difficulty. În: *„Știință. Educație. Cultură”, conferință științifico-practică internațională* (2022; Комрат). Conferința științifico-practică internațională "Știință. Educație. Cultură" = Международная научно-практическая конференция "Наука. Образование. Культура": 31-ая годовщина Комратского государственного университета: Сборник статей / научный комитет: Захария С. К. (председатель) [и др.] – Комрат: КГУ, 2022 (A&V Poligraf) – . – ISBN 978-9975-83-176-5. Т. 1: Экономические науки. Сельское хозяйство и перерабатывающая промышленность. Информационные технологии, математика и физика. Право и политические науки/ составители: Сулак С.К., Лупашку С.И – 2022. – 544 p.: fig., tab. – Antetit.: Min. Educației și Cercet. Rep. Moldova, Univ. de Stat din Comrat. – Texte: lb. rom., engl., rusă. – Rez.: lb. engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – 10 ex. – ISBN 978-9975-83-177-2, pp. 22-27 <https://kdu.md/images/Files/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferenciya-nauka-obrazovanie-kultura-posvyashchennaya-31-oj-godovshchine-kgu-tom-1.pdf>
26. CIOBANU, Mihail, SAVCENCO, Silvia. Socioeconomic situation of children in the Republic of Moldova: recent evolution and trends. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în condițiile globalizării”*; ed. a XV-a, 15-16 octombrie 2021. Chișinău: INCE, 2022, vol. 2, - 426 p., pp. 368-375. ISBN 978-9975-3529-6-3.
27. CIOBANU, Mihail, SAVCENCO, Silvia. Experiența internațională în aplicarea voucherelor culturale pentru copii și tineri. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică "Creșterea economică în condițiile globalizării"*, Ediția a XVI-a, 12-13 octombrie 2022, pp. 420-427 <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.IV.2022.16.27>
28. COLESNICOVA, Tatiana, CIOBANU, Mihail, SAVCENCO, Silvia. Recent evolutions of some indicators regarding social protection in the Republic of Moldova. În: *„Știință. Educație. Cultură”, conferință științifico-practică internațională* (2022; Комрат). Conferința științifico-practică internațională "Știință. Educație. Cultură" = Международная научно-практическая конференция "Наука. Образование. Культура": 31-ая годовщина Комратского государственного университета: Сборник статей / научный комитет: Захария С. К. (председатель) [и др.] – Комрат: КГУ, 2022 (A&V Poligraf) – . – ISBN 978-9975-83-176-5. Т. 1: Экономические науки. Сельское хозяйство и перерабатывающая промышленность. Информационные технологии, математика и физика. Право и политические науки/ составители: Сулак С.К., Лупашку С.И – 2022. – 544 p.: fig., tab. – Antetit.: Min. Educației și Cercet. Rep. Moldova, Univ. de Stat din

Comrat. – Texte: lb. rom., engl., rusă. – Rez.: lb. engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. –
10 ex. – ISBN 978-9975-83-177-2, pp. 28-32
<https://kdu.md/images/Files/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferenciya-nauka-obrazovanie-kultura-posvyashchennaya-31-oj-godovshchine-kgu-tom-1.pdf>

29. COLESNICOVA, Tatiana. School enrollment and attendance of Moldovan children: analysis and perspectives. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în condițiile globalizării”*; ed. a XV-a, 15-16 octombrie 2021. Chișinău: INCE, 2022, vol. 2, - 426 p., pp. 340-346. ISBN 978-9975-3529-6-3.
30. COLESNICOVA, Tatiana, DOGA, Valeriu. International experience concerning the special instruments in unemployment assistance. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică "Creșterea economică în condițiile globalizării"*, Ediția a XVI-a, 12-13 octombrie 2022, pp.213-217 <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.IV.2022.16.1>
31. COLESNICOVA, Vlada, DOGA, Valeriu. The influence of information technologies on improving people's quality of life: global experience. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în condițiile globalizării”*; ed. a XV-a, 15-16 octombrie 2021. Chișinău: INCE, 2022, vol. 2, - 426 p., pp. 353-360. ISBN 978-9975-3529-6-3.
32. COLESNICOVA, Vlada, DOGA, Valeriu. The digital quality of life in the world: the assessment and comparative analysis. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică "Creșterea economică în condițiile globalizării"*, Ediția a XVI-a, 12-13 octombrie 2022, pp.386-390 <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.IV.2022.16.23>
33. GUTIU, Mircea. Provocările ale serviciilor sociale oferite persoanelor cu dizabilități. In: *Știință, educație, cultură: conferință științifico-practică internațională*. Comrat: Tipografia A&V Poligraf, 2022, vol. 1, pp. 35-40. ISBN 978-9975-83-177-2. 0,44 c.a. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/p-35-40.pdf
34. GUTIU, Mircea. Assessing the interdependence between customs duty revenue in the national budget and the living standard of the population. In: *30 years of economic reforms in the Republic of Moldova: economic progress via innovation and competitiveness, international scientific conference*, September 24th-25th, 2021. Chișinău: Serviciul Editorial-Poligrafic al ASEM, 2022, vol. 2, pp. 45-49. ISBN 978-9975-155-64-9. <https://doi.org/10.53486/9789975155649.06> 0,4 c.a. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/p-45-49_0.pdf
35. GUTIU, Mircea. Customs interaction with business structures. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în condițiile globalizării”*; ed. a XV-a, 15-16 octombrie 2021. Chișinău: INCE, 2022, vol. 2, - 426 p., pp. 361-367. ISBN 978-9975-3529-6-3.
36. GUTIU, Mircea. Perfecționarea politicilor publice privind gestionarea serviciului vamal în contextul asigurării securității naționale a Republicii Moldova. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică "Creșterea economică în condițiile globalizării"*, Ediția a XVI-a, 12-13

octombrie 2022, pp. 439-446 <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.IV.2022.16.29>

37. GUTIUM, Tatiana. Crearea unui mediu fără bariere pentru persoane cu dizabilități: obstacole și modalități de soluționare. În: *Știință, educație, cultură: conferință științifico-practică internațională*. Comrat: Tipografia A&V Poligraf, 2022, vol. 1, pp. 40-45. ISBN 978-9975-83-177-2. 0,48 coli de autor. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/152952
38. GUTIUM, Tatiana. Analiza situațională a politicilor de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități din Republica Moldova. In: *30 years of economic reforms in the Republic of Moldova: economic progress via innovation and competitiveness, international scientific conference*, September 24th-25th, 2021. Chișinău: Serviciul Editorial-Poligrafic al ASEM, 2022, vol. 2, pp. 293-300. ISBN 978-9975-155-64-9. <https://doi.org/10.53486/9789975155649.44> 0,57 c.a. <https://irek.ase.md/xmlui/handle/123456789/2030>
39. GUTIUM, Tatiana. Analiza comparativă a calității vieții și a nivelului de confort al populației. În: *Creșterea economică în condițiile globalizării, conferința internațională științifico-practică*, 15-16 octombrie 2021. Chișinău: INCE, 2022, vol. 2, pp. 347-352. ISBN 978-9975-3529-9-4. 0,50 c.a. <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.II.2021.15> <http://dspace.ince.md/jspui/handle/123456789/1546>
40. GUTIUM, Tatiana. Metodologia de evaluare a excluziunii sociale în țările europene. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică "Creșterea economică în condițiile globalizării"*, Ediția a XVI-a, 12-13 octombrie 2022, pp.271-278 <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.IV.2022.16.8>
41. HEGHEA, Ecaterina. Evaluarea experienței mondiale de ocupare a persoanelor vârstnice pe piața muncii și oportunitatea de utilizare a acestora în Republica Moldova. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică "Creșterea economică în condițiile globalizării"*, Ediția a XVI-a, 12-13 octombrie 2022, pp.428-438 <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.IV.2022.16.28>
42. ROJCO, Anatolii. Основные принципы функционирования системы социальной защиты населения Республики Молдова. În: *"Știință. Educație. Cultură", conferință științifico-practică internațională* (2022; Комрат). Conferința științifico-practică internațională "Știință. Educație. Cultură" = Международная научно-практическая конференция "Наука. Образование. Культура": 31-ая годовщина Комратского государственного университета: Сборник статей / научный комитет: Захария С. К. (председатель) [и др.] – Комрат: КГУ, 2022. ISBN 978-9975-83-176-5. Т. 1: Экономические науки. Сельское хозяйство и перерабатывающая промышленность. Информационные технологии, математика и физика. Право и политические науки/ составители: Сулак С.К., Лупашку С.И – 2022. – 544 p.: fig., tab. – Antetit.: Min. Educației și Cercet. Rep. Moldova, Univ. de Stat din Comrat. – Texte: lb. rom., engl., rusă. – Rez.: lb. engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – 10 ex. – ISBN 978-9975-83-177-2, pp. 140-143 <https://kdu.md/images/Files/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferenciya-nauka-obrazovanie-kultura-posvyashchennaya-31-oj-godovshchine-kgu-tom-1.pdf>

43. ROJCO, Anatolii, HEGHEA, Ecaterina. Inegalitatea nivelului și condițiilor de trai ale populației urbane și rurale din Republica Moldova și măsurile de reducere a acesteia. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în condițiile globalizării”*; ed. a XV-a, 15-16 octombrie 2021. Chișinău: INCE, 2022, vol. 2, - 426 p., pp. 324-331. ISBN 978-9975-3529-9-4. <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.II.2021.15>
44. ROJCO, Anatolii, HEGHEA, Ecaterina. Măsurarea inegalității: metodologia calculului și evaluarea principalilor indicatori ai inegalității veniturilor populației Republicii Moldova. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în condițiile globalizării”*; ed. a XV-a, 15-16 octombrie 2021. Chișinău: INCE, 2022, vol. 2, - 426 p., pp. 332-339. ISBN 978-9975-3529-9-4. <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.II.2021.15>
45. ROJCO, Anatolii, HEGHEA, Ecaterina. Минимальная заработная плата как инструмент социальной защиты: оценка и рекомендации по её повышению в Республике Молдова. În: *"Știință. Educație. Cultură", conferință științifico-practică internațională (2022; Comrat). Conferința științifico-practică internațională "Știință. Educație. Cultură" = Международная научно-практическая конференция "Наука. Образование. Культура": 31-ая годовщина Комратского государственного университета: Сборник статей / научный комитет: Захария С. К. (председатель) [и др.] – Комрат: КГУ, 2022 (A&V Poligraf) – . – ISBN 978-9975-83-176-5. Т. 1: Экономические науки. Сельское хозяйство и перерабатывающая промышленность. Информационные технологии, математика и физика. Право и политические науки/ составители: Сулак С.К., Лупашку С.И – 2022. – 544 p.: fig., tab. – Antetit.: Min. Educației și Cercet. Rep. Moldova, Univ. de Stat din Comrat. – Texte: lb. rom., engl., rusă. – Rez.: lb. engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – 10 ex. – ISBN 978-9975-83-177-2, pp. 143-148 <https://kdu.md/images/Files/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferenciya-nauka-obrazovanie-kultura-posvyashchennaya-31-oj-godovshchine-kgu-tom-1.pdf>*
46. ROJCO, Anatolii. Оценка уровня жизни домохозяйств с пожилыми людьми. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică "Creșterea economică în condițiile globalizării"*, Ediția a XVI-a, 12-13 octombrie 2022, pp.218-225 <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.IV.2022.16.2>
- 6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională
- 6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

- 7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)
- 7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)
47. CIOBANU, Mihail, SAVCENCO, Silvia. International experience in the application of cultural vouchers for children and young people. In: *"Economic growth in the conditions of globalization", International Scientific-Practical Conference, 16th edition, October 12-13, 2022, Chișinău: Book of abstracts. Chișinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0*

- (PDF) p.70 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf
48. COLESNICOVA, Tatiana. International experience concerning the special instruments in unemployment assistance. In: "*Economic growth in the conditions of globalization*", *International Scientific-Practical Conference*, 16th edition, October 12-13, 2022, Chişinău: Book of abstracts. Chişinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0 (PDF) p.55 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf
49. COLESNICOVA, Vlada, DOGA, Valeriu. The digital quality of life in the world: the assessment and comparative analysis. In: "*Economic growth in the conditions of globalization*", *International Scientific-Practical Conference*, 16th edition, October 12-13, 2022, Chişinău: Book of abstracts. Chişinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0 (PDF) p.68 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf
50. GUTIUM, Mircea. The improvement of public policies regarding the management of public customs services in the context of ensuring Moldova's national security. In: "*Economic growth in the conditions of globalization*", *International Scientific-Practical Conference*, 16th edition, October 12-13, 2022, Chişinău: Book of abstracts. Chişinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0 (PDF) p.71 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf
51. GUTIUM, Tatiana. Methodology for evaluation of social exclusion in european countries. In: "*Economic growth in the conditions of globalization*", *International Scientific-Practical Conference*, 16th edition, October 12-13, 2022, Chişinău: Book of abstracts. Chişinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0 (PDF) p.62 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf
52. HEGHEA, Ecaterina. Evaluation of the global experience of employment of elderly people on the labor market and the opportunity of using it in the Republic of Moldova. In: "*Economic growth in the conditions of globalization*", *International Scientific-Practical Conference*, 16th edition, October 12-13, 2022, Chişinău: Book of abstracts. Chişinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0 (PDF) p.71 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf
53. ROJCO, Anatolii. Assessment of living standards of households with elderly people. In: "*Economic growth in the conditions of globalization*", *International Scientific-Practical Conference*, 16th edition, October 12-13, 2022, Chişinău: Book of abstracts. Chişinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0 (PDF) p.56 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf
54. TIMUŞ, Angela, TIMUŞ Andrei. "The working poor" in the Republic of Moldova: the phenomenon and the aspect of public policies. In: "*Economic growth in the conditions of globalization*", *International Scientific-Practical Conference*, 16th edition, October 12-13,

2022, Chișinău: Book of abstracts. Chișinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0 (PDF) p.59 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1. cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

55. Особенности тарифного регулирования в энергетической отрасли. Современные организационно-экономические отношения в энергетике стран постсоветского пространства: Презентационный курс лекций. / кол. авторов; под науч. ред. Ю.С. Валеевой. Казань: Издательство КГЭУ, 2021. 323 с. (GUTIUM, Tatiana, часть 1, стр. 148-185, contribuția 0,6 с.а.).

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului (obligatoriu)

- Monitorizarea și colectarea prețurilor medii cu amănuntul la bunuri de primă necesitate pentru copilul nou-născut în cadrul Metodologiei pentru calculul valorii monetare a coșului minim de bunuri necesare la nașterea copilului, calculul costului mediu al bunurilor respective și calculul valorii monetare a coșului de bunuri necesare la nașterea copilului pentru 6 luni ale anului 2022 în temeiul însărcinării Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova.
- Organizarea unor focus-grupuri privind influența migrației asupra dezvoltării locale împreună cu Primăriile localităților Țaul și Gordinești și moderarea focus-grupurilor în cazul Primăriilor localităților Nișcani, Congaz, Țaul și Cubolta.
- Elaborarea avizului/comentariilor la proiectul Strategiei SMART Moldova, în cadrul grupului de lucru MEC (transmis la 07.02.2022) (ordin MEC).
- Elaborarea avizului asupra proiectului Strategiei SSN, în cadrul grupului de lucru BNS pentru elaborarea SSN 2022-2030 (25.02.2022).

- Elaborarea acțiunilor și identificarea indicatorilor de rezultat, a sectoarelor economice relevante, a impactului acțiunilor, etc., care urmează să asigure stabilitatea economică și financiară a Republicii Moldova în cadrul elaborării Programului de reziliență economică pentru perioada 2022-2023 pentru Cancelaria de Stat.
- Prezentarea experienței internaționale cu privire la minimul de existență Ministerului Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova (scrisoarea nr.01/9 – 078 din 01.04.2022).
- Elaborarea avizului la proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Programului național de stimulare a venurilor și facilitare a (re)integrării cetățenilor Republicii Moldova implicați în procesul de migrație pentru anii 2022 – 2026.
- Elaborarea avizului la proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 439/2020 cu privire la aprobarea Programului de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizare a acestora.
- Participarea la consultări publice pe marginea art. I din proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr.146 din 20.04.2022), ce vizează propunerile de modificare a Codului muncii (13.05.2022).
- Participarea la ședința de lucru organizată de Ministerul Economiei, cu privire la implementarea politicii în domeniul reglementării relațiilor de muncă (28.09.2022).
- Examinarea oportunității participării Republicii Moldova la implementarea celor 20 de acțiuni ale Agendei de politici privind Spațiul European de Cercetare (ERA) pentru 2022-2024 și elaborarea concluziilor și recomandărilor, care au fost transmise Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare (26.06.2022).
- Analiza proiectului de lege pentru aprobarea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2030” și elaborarea sugestiilor și comentariilor cu privire la proiectul de Notă de concept referitoare la familiile numeroase, copiii instituționalizați și copiii aflați în situație de risc, creșterea venurilor din surse durabile și atenuarea inegalităților, sistemul de protecție socială solid și incluziv, incluziunea persoanelor vârstnice.

8. Infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului (obligatoriu)

Membrii echipei de proiect de la Institutul Național de Cercetări Economice (situat pe adresa mun. Chișinău, str. Ion Creangă, 45) lucrează într-un birou (nr. 307). Institutul dispune de infrastructura necesară cercetării în științe economice: bibliotecă proprie (Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică), o rețea de calculatoare conectate la Internet, imprimante, scanere, Xerox, fax.

9. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

Ministerul Muncii și Protecției Sociale RM – elaborarea informației pentru Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova privind monitorizarea prețurilor medii de vânzare cu amănuntul la bunurile de primă necesitate pentru copilul nou-născut în cadrul Metodologiei de calcul al valorii monetare a coșului minim de bunuri necesare la nașterea copilului, precum și calculul costului mediu al bunurilor respective. Totodată, a fost efectuat calculul valorii monetare a coșului de bunuri necesare la nașterea copilului de care este responsabilă echipa de la INCE, Secția Cercetări sociale și nivelul de trai.

Ministerul Educației și Cercetării RM (MEC) – colaborarea pe linia expertizării în cadrul strategiilor elaborate și proiectelor științifice.

Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC) – colaborarea pe linia expertizării.

Primăria municipiului Chișinău – elaborarea propunerilor pentru Proiectul Strategiei de dezvoltare durabilă socio-economică a teritoriului municipiului Chișinău și participarea la discuțiile publice cu experții în domeniu pe marginea acestuia; participarea la Primul Forum Economic Chișinău 2022.

Academia de Studii Economice din Moldova (ASEM) – organizarea Meselor rotunde de către Secția Cercetări sociale și nivelul de trai a INCE în colaborare cu Facultatea TISE a ASEM cu tema „Smart Villages and Rural Development” (17.06.2022) și „Economia digitală pentru Business, progres prin inovare” / „Digital economy for Business, progress via innovation” (22.09.2022).

Universitatea de Stat din Moldova (USM) – colaborarea în cadrul școlii doctorale a persoanelor abilitate cu dreptul de conducător de doctorat; participarea la SSP în calitate de membru și colaborarea pe linia didactică.

Universitatea de Studii Europene din Moldova (USEM) – colaborarea pe linia didactică și la organizarea evenimentelor științifice.

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova – colaborarea pe linia didactică.

Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova (UCCM) – colaborarea pe linia didactică; organizarea Seminarului științifico-didactic de către Secția Cercetări sociale și nivelul de trai a INCE în colaborare cu UCCM&CEAA cu tema „Instrumente și măsuri de modernizare a protecției sociale a grupurilor social-vulnerabile ale populației Republicii Moldova” (09.11.2022).

Universitatea de Stat din Comrat – participarea la conferința științifico-practică internațională „Știință, educație, cultură”, 11 februarie 2022.

Centrul de Excelență în Administrarea Afacerilor (CEAA) – organizarea Seminarului științifico-didactic de către Secția Cercetări sociale și nivelul de trai a INCE în colaborare cu UCCM&CEAA cu tema „Instrumente și măsuri de modernizare a protecției sociale a grupurilor social-vulnerabile ale populației Republicii Moldova” (09.11.2022).

Colegiul Cooperatist din Moldova (CCM) – organizarea Seminarului științifico-didactic de către Secția Cercetări sociale și nivelul de trai a INCE în colaborare cu CCM cu tema ”Calitatea vieții digitale” (25.10.2022).

Academia Tinerilor Cercetători din Republica Moldova – Mihail CIOBANU - membru al Grupului.

Institutul de Energetică – laboratorul Securitatea energetică – participarea la elaborarea culegerii de lucrări „Energy Security and Controlled Power Transmissions” în cadrul căreia a fost cercetat impactul crizei energetice asupra bunăstării populației.

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova (ANRE) – Participantul Proiectului Program de Stat Gutium Tatiana este membru al Consiliului de Experți ANRE (Hotărârea nr.281/2019 din 19 iulie 2019 a consiliului de administrație ANRE privind desemnarea membrilor consiliului de experți al ANRE).

10. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

Universitatea “ARTIFEX” București, România – participarea la Simpozionul Internațional Experience. Knowledge. Contemporary Challenges, 10th Edition „Opportunities for changing the Economic-Social Realities of the World”, București, România, 26-27 mai 2022; participarea la Simpozionul Internațional al Studenților Experience. Knowledge. Contemporary Challenges, 3rd Edition „Opportunities for changing the Economic-Social Realities of the World”, București, România, 25 mai 2022.

Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane”, Iași, România – participarea cu comunicări la a XVII-a conferință internațională „Dezvoltarea economico-socială durabilă a Euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere”, 28 octombrie 2022.

University of Veliko Tărnovo „St. Cyril and St. Methodius”, Bulgaria – Departamentul Turistic al Facultății Economice, participarea cu comunicări la International Scientific Conference "Contemporary Tourism Challenges" organizată de către Universitatea "St. Cyril and St. Methodius" Veliko-Turnovo, Bulgaria, 12 mai 2022.

Institutul Oikos – Centrul de Cercetare din Bijeljina, Bosnia și Herțegovina și Facultatea de Business și Turism din Budva, Muntenegru, împreună cu Universitatea Națională din Ucraina de Vest, Ternopil, Ucraina, Universitatea de Inovare Economică din Lublin (WSEI), Polonia și Institutul Național de Cercetări Economice (Republica Moldova) – participarea cu comunicări la conferința științifică jubiliară cu tema: „Cooperare internațională în tehnologie, comerț și inovare în lanțul de aprovizionare după pandemia Covid-19”, 27 mai 2022.

Academia de Stat de Reglementare Tehnică și Calitate din Odesa și Universitatea Agrară de Stat din Odesa, Ucraina – lecția publică cu genericul „Problemele funcționării sistemului protecției sociale a populației vulnerabile din Ucraina”, prezentată de către Dna Doctor în economie, Docent, ZGADOVA Natalia.

Universitatea de Studii Europene din Moldova – Participarea cu comunicări la Simpozionul Științific Internațional „Aspecte economice și juridice ale digitalizării în contextul globalizării”, 4-5 martie 2022, USEM.

Universitatea de Stat de Energetică din Kazan – Participarea cu lecția „Мировой энергетический кризис: причины и влияние на тарифную политику в Республике Молдова” (ținută de GUTIUM Tatiana) la cursurile „Тарифное регулирование в условиях декарбонизации и углеродной нейтральности” organizate în cadrul Școlii Internaționale de Reglementare Tarifară (05.10.2022).

Universitatea Națională de Tehnologie din Odesa, Ucraina – relații de parteneriat, participarea la organizarea International competition of student scientific works „Black Sea Science” (Colesnicova T. – jury member from RM, Doga V. – jury member from RM).

Національний дослідницький університет „Висша школа економіки” – participarea la 4 Ateliere de lucru on-line, conducător Elena Vakulenko, martie-iulie 2022.

Baku Business University, Baku, Azerbaidjan – participarea cu comunicări la International scientific-practical conference dedicated to the 99th birthday anniversary of Nationwide Leader Heydar Aliyev “Quality Assurance as the Main Factor of Competitive Economic Development”, May 4th, 2022.

Institutul de Matematică și Informatică „Vladimir Andrunachievici” (IMI) – participarea la The 9th edition of the Rogozhin Lecture Series, the webinar "Fuzzy Natural Logic as a Mathematical Theory of Natural Human Thinking” by Vilem Novak.

11. Dificultățile în realizarea proiectului

Nu au fost dificultăți în realizarea proiectului.

12. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor, reflectate în p. 6)

Lista forurilor la care au fost prezentate rezultatele obținute în cadrul proiectului de stat (Opțional) se va prezenta separat (conform modelului) pentru:

➤ Manifestări științifice internaționale (în străinătate)

1. CIOBANU, Mihail, doctorand, cercetător științific; X Jubilee Scientific Conference on the Subject: “International Technology Cooperation, Trade and Innovation in Supply Chain after the Covid-19 Pandemic”; organized by Oikos Institute - Research Center from Bijeljina, Bosnia and Herzegovina and Faculty for Business and Tourism from Budva, Montenegro; West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine; University of Economy Innovation in Lublin (WSEI), Poland and National Institute for Economic Research (Republic of Moldova), Budva, Montenegro, 27th May 2022; Evolution of consumer spendings in the Republic of Moldova in the conditions of the pandemic (oral).
2. CIOBANU, Mihail, doctorand, cercetător științific; Conferința Științifică Internațională ”Dezvoltarea economico-socială durabilă a Euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere”, ediția a XVIII-a, Iași, România, 28 octombrie 2022; Tendințe recente în evoluția situației copiilor aflați în dificultate în Republica Moldova (oral).
3. DOGA, Valeriu, dr.hab., profesor, cercetător științific coordonator; Conferința Departamentului de Economie Agrară și Alimentație a Academiei Naționale de Științe a Ucrainei «Капитализация аграрных предпринимательств и их инвестиционное обеспечение»; Academia Națională de Științe Agrare din Ucraina, 08.09.2022; Инвестиции в деятельность формирования аграрного сектора экономики, (sesiunea plenară / oral).

4. GUTIUM, Mircea, doctorand, cercetător științific; Conferința internațională „Dezvoltarea economico-socială durabilă a Euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere”, secțiunea a II-A: modele empirice, teoria deciziilor; Academia Română, Filiala Iași, Institutul de Cercetări Economice și Sociale ”Gh. Zane”, România, 28.10.2022; Oportunitățile erei informaționale și vama digitală în Republica Moldova (oral).
5. GUTIUM, Tatiana, dr., cercet. șt. coordonator; Conferința internațională „Dezvoltarea economico-socială durabilă a Euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere”, secțiunea a II-A: modele empirice, teoria deciziilor; Academia Română, Filiala Iași, Institutul de Cercetări Economice și Sociale ”Gh. Zane”, România, 28.10.2022; Sistemul de asigurări sociale și prestații sociale destinate persoanelor cu dizabilități din Republica Moldova (oral).

➤ Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)

1. BALAN, Aliona, dr., conf.univ.; Conferința științifică internațională „Paradigme moderne în dezvoltarea economiei naționale și mondiale”; Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, 28-29 octombrie 2022; Social vouchers – tool for supporting disadvantaged people” (oral).
2. CIOBANU, Mihail, doctorand, cercetător științific; Simpozionul Științific Internațional „Aspecte economice și juridice ale digitalizării în contextul globalizării”; Universitatea de Studii Europene din Moldova, Chișinău, 4-5 martie 2022; Virtual summer camps for children as a complementary option to the camps with physical presence (oral).
3. TIMUȘ, Andrei, cercetător științific; International Scientific Symposium, The second edition „Economic and legal aspects of digitalization in the context of globalization”; Universitatea de Studii Europene din Moldova, Chișinău, 4-5 martie 2022; Realizări, constrângeri și soluții pentru dezvoltarea infrastructurii sociale în mun. Chișinău prin implementarea proiectelor de parteneriat public-privat (raport în secțiune / oral).
4. TIMUȘ, Angela, doctor, conferențiar cercetător; International Scientific Symposium, The second edition „Economic and legal aspects of digitalization in the context of globalization”; Universitatea de Studii Europene din Moldova, Chișinău, 4-5 martie 2022; Sustainable investments in terms of social protection (raport în secțiune / oral).
5. TIMUȘ, Angela, doctor, conferențiar cercetător; Conferința științifică internațională Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Cahul, 3.06.2022; Особенности осуществления медицинского страхования в Республике Молдова (oral).
6. TIMUȘ, Angela, doctor, conferențiar cercetător; International Scientific Symposium, The second edition „Economic and legal aspects of digitalization in the context of globalization”; Universitatea de Studii Europene din Moldova, Chișinău, 4-5 martie 2022; Digitalizarea în cercetare, noi oportunități și provocări pentru știința deschisă (raport în plen/ oral).

➤ Manifestări științifice naționale

1. CIOBANU, Mihail, doctorand, cercetător științific, COLESNICOVA Tatiana, doctor, conferențiar cercetător, cercetător științific coordonator; Masa rotundă în format on-line „Sistemul de protecție socială a grupurilor social-vulnerabile ale populației Republicii Moldova: starea actuală și problemele de funcționare a acestuia”; Secția „Cercetări sociale și nivelul de trai” a Institutului Național de Cercetări Economice, 23.05.2022; Evoluția situației socioeconomice a copiilor în Republica Moldova (oral). <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/mese-rotunde/1423-masa-rotund-n-format-on-line-sistemul-de-proteccie-social-a-grupurilor-social-vulnerabile-ale-populaciei-republicii-moldova-starea-actual-i-problemele-de-funccionare-a-acestui.html>
2. CIOBANU, Mihail, doctorand, cercetător științific; Seminarul științifico-didactic „Instrumente și măsuri de modernizare a protecției sociale a grupurilor social-vulnerabile ale populației Republicii Moldova”; Secția „Cercetări sociale și nivelul de trai” a Institutului Național de Cercetări Economice și Centrul de Excelență în Administrarea Afacerilor, Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova, 09.11.2022; Voucherul Cultural – Instrument nou de suport al copiilor și tinerilor (oral). <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/seminare-si-conferince/1471-seminarul-tiincifico-didactic-cu-tematica-instrumente-i-msuri-de-modernizare-a-protecciei-sociale-a-grupurilor-social-vulnerabile-ale-populaciei-republicii-moldova.html>
3. COLESNICOVA Tatiana, doctor, conferențiar cercetător, cercetător științific coordonator; Seminarul științifico-didactic cu tematica „Calitatea vieții digitale”; Colegiul Cooperatist din Moldova și Secția „Cercetări sociale și nivelul de trai” a Institutului Național de Cercetări Economice, 25.10.2022; Calitatea vieții digitale / Цифровое качество жизни (oral). <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/seminare-si-conferince/1467-seminarul-tiincifico-didactic-calitatea-viecii-digitale-syeen-ubyinyoe-sps-organizat-de-ctre-colegiul-cooperatist-din-moldova-n-colaborare-cu-ince.html>
4. COLESNICOVA Tatiana, doctor, conferențiar cercetător, cercetător științific coordonator; Seminarul științifico-didactic „Instrumente și măsuri de modernizare a protecției sociale a grupurilor social-vulnerabile ale populației Republicii Moldova”; Secția „Cercetări sociale și nivelul de trai” a Institutului Național de Cercetări Economice și Centrul de Excelență în Administrarea Afacerilor, Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova, 09.11.2022; Egalitatea de gen pe piața forței de muncă în Republica Moldova: noi tendințe și perspective (oral). <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/seminare-si-conferince/1471-seminarul-tiincifico-didactic-cu-tematica-instrumente-i-msuri-de-modernizare-a-protecciei-sociale-a-grupurilor-social-vulnerabile-ale-populaciei-republicii-moldova.html>
5. GUTIU Mircea, doctorand, cercetător științific; Seminarul științifico-didactic cu tematica „Calitatea vieții digitale”; Colegiul Cooperatist din Moldova și Secția „Cercetări sociale și nivelul de trai” a Institutului Național de Cercetări Economice, 25.10.2022; Digitalizarea și influența ei asupra vieții și conștiinței / Цифровизация и её влияние на жизнь и сознание” (oral). <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/seminare-si-conferince/1467-seminarul->

[tiincifico-didactic-calitatea-viecii-digitale-syeen-ubyinyoe-sps-organizat-de-ctre-colegiul-cooperatist-din-moldova-n-colaborare-cu-ince.html](https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/seminare-si-conferinte/1471-seminarul-tiincifico-didactic-cu-tematica-instrumente-i-msuri-de-modernizare-a-protecciei-sociale-a-grupurilor-social-vulnerabile-ale-populaciei-republicii-moldova.html)

6. GUTIU Mircea, doctorand, cercetător științific; Seminarul științifico-didactic „Instrumente și măsuri de modernizare a protecției sociale a grupurilor social-vulnerabile ale populației Republicii Moldova”; Secția „Cercetări sociale și nivelul de trai” a Institutului Național de Cercetări Economice și Centrul de Excelență în Administrarea Afacerilor, Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova, 09.11.2022; Persoanele cu dizabilități din Republica Moldova: probleme, analize, soluții (oral). <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/seminare-si-conferinte/1471-seminarul-tiincifico-didactic-cu-tematica-instrumente-i-msuri-de-modernizare-a-protecciei-sociale-a-grupurilor-social-vulnerabile-ale-populaciei-republicii-moldova.html>
7. GUTIU Tatiana, doctor, cercetător științific superior; Masa rotundă în format on-line „Sistemul de protecție socială a grupurilor social-vulnerabile ale populației Republicii Moldova: starea actuală și problemele de funcționare a acestuia; Secția „Cercetări sociale și nivelul de trai” a Institutului Național de Cercetări Economice, 23.05.2022; Persoane cu dizabilități: calitatea vieții și crearea unui mediu fără bariere (oral). <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/mese-rotunde/1423-masa-rotund-n-format-on-line-sistemul-de-proteccie-social-a-grupurilor-social-vulnerabile-ale-populaciei-republicii-moldova-starea-actual-i-problemele-de-funccionare-a-acestui.html>
8. HEGHEA, Ecaterina, doctorand, cercetător științific, ROJCO, Anatolii, doctor în economie, conferențiar cercetător, cercetător științific principal; Masa rotundă în format on-line „Sistemul de protecție socială a grupurilor social-vulnerabile ale populației Republicii Moldova: starea actuală și problemele de funcționare a acestuia; Secția „Cercetări sociale și nivelul de trai” a Institutului Național de Cercetări Economice, 23.05.2022; Evaluarea principalilor indicatori de funcționare a sistemului de pensii din Republica Moldova (oral). <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/mese-rotunde/1423-masa-rotund-n-format-on-line-sistemul-de-proteccie-social-a-grupurilor-social-vulnerabile-ale-populaciei-republicii-moldova-starea-actual-i-problemele-de-funccionare-a-acestui.html>
9. ROJCO, Anatolii, doctor în economie, conferențiar cercetător, cercetător științific principal, HEGHEA, Ecaterina, doctorand, cercetător științific; Masa rotundă în format on-line „Smart villages and rural development”; Academia de Studii Economice din Moldova și Secția „Cercetări sociale și nivelul de trai” a Institutului Național de Cercetări Economice, 17.06.2022; Moldovan village: problems of social development / Молдавское село: проблемы социального развития (oral). <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/mese-rotunde/1437-masa-rotund-comun-ase-ince-n-format-on-line-cu-genericul-smart-villages-and-rural-development.html>
10. ROJCO, Anatolii, doctor în economie, conferențiar cercetător, cercetător științific principal, HEGHEA, Ecaterina, doctorand, cercetător științific; Seminarul științifico-didactic „Instrumente și măsuri de modernizare a protecției sociale a grupurilor social-vulnerabile ale

populației Republicii Moldova”; Secția „Cercetări sociale și nivelul de trai” a Institutului Național de Cercetări Economice și Centrul de Excelență în Administrarea Afacerilor, Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova, 09.11.2022; Instrumente și măsuri de modernizare a protecției sociale a persoanelor vârstnice din Republica Moldova (oral). <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/seminare-si-conferince/1471-seminarul-tiincifico-didactic-cu-tematica-instrumente-i-msuri-de-modernizare-a-protecciei-sociale-a-grupurilor-social-vulnerabile-ale-populaciei-republicii-moldova.html>

➤ Manifestări științifice cu participare internațională

1. GUTIU Mircea, doctorand, cercetător științific, CIOBANU, Mihail, doctorand, cercetător științific; Masa rotundă „„Economia digitală pentru Business, progres prin inovare” / „Digital economy for Business, progress via innovation””; Academia de Studii Economice din Moldova și Secția „Cercetări sociale și nivelul de trai” a Institutului Național de Cercetări Economice, 22.09.2022; Transferul spre era economiei digitale (oral). https://ince.md/uploads/files/1663940868_agendaro-220922.pdf
 2. GUTIU Tatiana, doctor, cercetător științific superior; COLESNICOVA Tatiana, doctor, conferențiar cercetător, cercetător științific coordonator; Masa rotundă „„Economia digitală pentru Business, progres prin inovare” / „Digital economy for Business, progress via innovation””; Academia de Studii Economice din Moldova și Secția „Cercetări sociale și nivelul de trai” a Institutului Național de Cercetări Economice, 22.09.2022; Impactul economiei digitale asupra competitivității (oral). https://ince.md/uploads/files/1663940868_agendaro-220922.pdf
- 13.** Aprecierile și recunoașterea rezultatelor obținute în proiect (premiile, medalii, titluri, alte aprecieri). (Opțional)
- CIOBANU, Mihail; Diplomă Laureatul Premiului anual al INCE „Tânărul savant al anului 2021”.
- COLESNICOVA, Tatiana, DOGA, Valeriu; Keynote speaker; International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic-Social Realities of the World”, 10th edition, "ARTIFEX" University of Bucharest / Romania, May 26th-27th, 2022.
- GUTIU, Tatiana; Diploma Laureatul Premiului anual al INCE „Savantul anului 2021”.
- TIMUȘ, Angela; Keynote speaker; International Scientific Symposium, The second edition „Economic and legal aspects of digitalization in the context of globalization”, 4-5 martie 2020, USEM, Chișinău.
- TIMUȘ, Angela, TIMUȘ, Andrei; Keynote speakers; International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic-Social Realities of the World”, 10th edition, "ARTIFEX" University of Bucharest / Romania, May 26th-27th, 2022.

14. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute **în proiect** în mass-media (Opțional):

➤ Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

ROJCO, Anatolii, GUTIUM, Tatiana, CIOBANU, Mihail / „Spațiul Public” de la Radio Moldova / Economia națională, analize și prognoze 2022, Compartimentul Social https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=1723231414717658

➤ Articole de popularizare a științei

CIOBANU Mihail / Pagina oficială a Proiectului PS pe Facebook „Bunăstarea populației” / Disponibil la: <https://www.facebook.com/bunastarea>

COLESNICOVA, Tatiana; GUTIUM, Mircea / Pagina oficială a Proiectului PS pe Telegram „Bunăstarea populației” / Disponibil la: <https://t.me/bunastare>

COLESNICOVA, Tatiana; CIOBANU, Mihail (2022) / Tendințe in Economia Moldovei, nr. 43. 03.02.2022 / https://ince.md/uploads/files/1643884030_met_43_machetat.pdf

COLESNICOVA, Tatiana; CIOBANU, Mihail (2022) / Tendințe in Economia Moldovei, nr. 44 19.04.2022 / https://ince.md/uploads/files/1651594357_met_44.pdf

COLESNICOVA, Tatiana; CIOBANU, Mihail (2022) / Tendințe in Economia Moldovei, nr. 45. 19.07.2022 / https://ince.md/uploads/files/1658747922_met_45_trim_1_2022.pdf

COLESNICOVA, T., CIOBANU, M. (2022) / Tendințe in Economia Moldovei, nr. 46. 25.10.2022 / https://ince.md/uploads/files/1666687987_met_46-trim.-ii-2022.pdf

GUTIUM, Tatiana / Interviu acordat Hayley Samu, Tetra Tech’s Gender Advisor, în contextul efectuării analizei privind egalitatea de gen și incluziunea socială în sectorul energetic din Republica Moldova pentru a adapta planul de acțiuni al proiectului USAID “Securitatea Energetică a Republicii Moldova” (MESA - Moldova Energy Security Activity) (16.05.2022).

GUTIUM, Tatiana; ROJCO, Anatolii / Interviu acordat portalului Newsmaker.md (reporter Ecaterina Dubasova) / Почему подорожал проезд в Кишиневе, и что с этим не так / Disponibil la: <https://newsmaker.md/rus/novosti/cheban-schitaet-do-6-pochemu-podorozhal-proezd-v-kishineve-i-cto-s-etim-ne-tak/>

ROJCO, Anatolii; HEGHEA Ecaterina / Website-ul Institutului Național de Cercetări Economice / Raportul „Moldovan village: problems of social development/Молдавское село: проблемы социального развития”/ Disponibil la: https://ince.md/uploads/files/1656581396_prezentare_rojco_heghea_28.06.2022_fin.pdf

ROJCO, Anatolii / Website-ul Institutului Național de Cercetări Economice / Compensațiile la energia utilizată în perioada rece a anului – un nou instrument de susținere socială a populației Republicii Moldova / Disponibil la: https://ince.md/uploads/files/1667824286_compensatiile_la_energia_utilizata_in_perioada_rece_a_anului_rojco.pdf

15. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2022 de membrii echipei proiectului (Opțional)
16. Materializarea rezultatelor obținute în proiect (Opțional)

➤ **Organizarea manifestărilor științifice**

Lecția publică „*Problemele funcționării sistemului protecției sociale a populației vulnerabile din Ucraina*” ținută către Dna Doctor în economie, Docent, ZGADOVA Natalia de la Academia de Stat de Reglementare Tehnică și Calitate din Odessa și Universitatea Agrară de Stat din Odessa, Ucraina, 17.05.2022. <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/noutati/1419-leccia-public-suscinut-de-dna-doctor-n-economie-zgadova-natalia-ucraina-n-cadrul-ince.html>

Masa rotundă în format on-line „*Sistemul de protecție socială a grupurilor social-vulnerabile ale populației Republicii Moldova: starea actuală și problemele de funcționare a acestuia*”, 23.05.2022; <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/mese-rotunde/1423-masa-rotund-n-format-on-line-sistemul-de-proteccie-social-a-grupurilor-social-vulnerabile-ale-populaciei-republicii-moldova-starea-actual-i-problemele-de-funccionare-a-acestuia.html>

Masa rotundă comună (ASEM & INCE) în format on-line „*Smart villages and rural development*”, 17.06.2022; <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/mese-rotunde/1437-masa-rotund-comun-asem-ince-n-format-on-line-cu-genericul-smart-villages-and-rural-development.html>

Masa rotundă comună (ASEM & INCE) „*Economia digitală pentru Business, progres prin inovare*” / „*Digital economy for Business, progress via innovation*”, 22.09.2022; https://ince.md/uploads/files/1663940868_agendaro-220922.pdf

Sesiunea științifică „*Protecția socială a populației în contextul provocărilor actuale*” în cadrul Conferinței Internaționale Științifico-Practice ”CREȘTEREA ECONOMICĂ ÎN CONDIȚIILE GLOBALIZĂRII”, ediția a XVI-a, 12-13 octombrie 2022.

Seminarul științifico-didactic cu tematica „*Calitatea vieții digitale*”; Colegiul Cooperatist din Moldova și Secția „Cercetări sociale și nivelul de trai” a Institutului Național de Cercetări Economice, 25.10.2022; <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/seminare-si-conferince/1467-seminarul-tiincifico-didactic-calitatea-viecii-digitale-syeen-ubyinyoe-sps-organizat-de-ctre-colegiul-cooperatist-din-moldova-n-colaborare-cu-ince.html>

Seminarul științifico-didactic „*Instrumente și măsuri de modernizare a protecției sociale a grupurilor social-vulnerabile ale populației Republicii Moldova*”; Secția „Cercetări sociale și nivelul de trai” a Institutului Național de Cercetări Economice și Centrul de Excelență în Administrarea Afacerilor, Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova, 09.11.2022; <https://ince.md/ro/noutci-i-evenimente/seminare-si-conferince/1471-seminarul-tiincifico-didactic-cu-tematica-instrumente-i-msuri-de-modernizare-a-protecciei-sociale-a-grupurilor-social-vulnerabile-ale-populaciei-republicii-moldova.html>

17. Informație suplimentară referitor la activitățile membrilor echipei în anul 2022

➤ Membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice de susținere a tezelor (Opțional)

1. CIOBANU, Mihail / Conferința Internațională Științifico-Practică, Ediția a XVI-a, ”Creșterea economică în condițiile globalizării”, Institutul Național de Cercetări Economice, 12-13 octombrie 2022, Chișinău, 2022/ Ianuarie-Octombrie 2022 / Membru al Comitetului organizatoric
2. COLESNICOVA, Tatiana / Conferința Internațională Științifico-Practică, Ediția a XVI-a, ”Creșterea economică în condițiile globalizării”, Institutul Național de Cercetări Economice, 12-13 octombrie 2022, Chișinău, 2022/ Ianuarie-Octombrie 2022 / Membru al Comitetului științific
3. COLESNICOVA, Tatiana / Simpozionul Internațional al Studenților Experience. Knowledge. Contemporary Challenges, 3rd Edition „Opportunities for changing the Economic-Social Realities of the World”, May 25th, 2022, Universitatea ARTIFEX, București, România / Ianuarie-Mai 2022 / Membru al Comitetului științific
4. COLESNICOVA, Tatiana / International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. Universitatea ARTIFEX, București, România / Ianuarie-Mai 2022 / Membru al Comitetului științific
5. COLESNICOVA, Tatiana / Membru al seminarului științific de profil INCE
6. ROJCO, Anatolii / Membru al seminarului științific de profil INCE
7. TIMUȘ, Angela / International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. Universitatea ARTIFEX, București, România / Ianuarie-Mai 2022 / Membru al Comitetului științific
8. TIMUȘ, Angela / Conferința Internațională Științifico-Practică, Ediția a XVI-a, ”Creșterea economică în condițiile globalizării”, Institutul Național de Cercetări Economice, 12-13 octombrie 2022, Chișinău, 2022/ Ianuarie-Octombrie 2022 / Vice-președinte al Comitetului organizatoric
9. TIMUȘ, Angela / Conferința Internațională Științifico-Practică, Ediția a XVI-a, ”Creșterea economică în condițiile globalizării”, Institutul Național de Cercetări Economice, 12-13 octombrie 2022, Chișinău, 2022/ Ianuarie-Octombrie 2022 / Membru al Comitetului științific
10. TIMUȘ, Angela / Membru al seminarului științific de profil INCE
11. TIMUȘ, Angela / Referent oficial / Consiliul de susținere publică a tezei „Vulnerabilitatea sistemului bancar din Republica Moldova față de riscul sistemic”, drd. Lopotenco Vadim, susținerea a avut loc la 29.12.2021, ASEM

12. TIMUȘ, Angela / membrul Consiliului științific specializat instituit pentru susținerea tezei de doctorat „Utilizarea metodelor statistice și econometrice în fundamentarea politicii monetare orientată spre stabilitatea prețurilor”, autor Mija Simion, teza a fost susținută la 21 aprilie 2022, ASEM
13. TIMUȘ, Angela / Președintele Comisiei de experți ANACEC
14. TIMUȘ, Angela / Membru al Comisiei de profil ANACEC
15. TIMUȘ, Angela / Expert MEC pentru proiecte științifice
16. TIMUȘ, Angela / Expert evaluator la expoziția internațională IDEA ASEM
 - Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale (Opțional)
 1. COLESNICOVA, Tatiana / Revista științifică internațională „Информация и инновации” / Recenzent oficial
 2. TIMUȘ, Angela / Revista teoretico-științifică „Economie și Sociologie” / Membru al colegiului de redacție
 3. TIMUȘ, Angela / Financial Studies/ Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" / Membru al colegiului de redacție
 4. TIMUȘ, Angela / Journal of Financial and Monetary Economics / Centrul de Cercetări Financiare și Monetare "Victor Slăvescu" / Membru al colegiului de redacție
18. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect (obligatoriu).

ENG: In 2022 the project PS 20.80009.0807.29 "Improvement of mechanisms for the implementation of innovative instruments aimed at sustainable growth of the welfare of the population of the Republic of Moldova" focused on studying the social protection mechanism of the following socially vulnerable categories of the population: a) low-income population: unemployed and working poor; b) elderly people; c) families with children at risk; d) people with disabilities.

The main results of the project resulted in a set of specific recommendations for each socially vulnerable category. Thus, for the elderly, measures to modernize the pension system of the Republic of Moldova were developed, aimed at: a) reducing the increase in poverty among the elderly; b) providing some compensation for pre-retirement income through pensions. It is recommended to divide them into two groups: "young" pensioners and pensioners of older retirement age. In order to reduce the risk of poverty for "young" pensioners, measures have been developed to create feasible employment opportunities for them and, on this basis, to provide an additional source of income in addition to pensions. For older pensioners, measures are needed to support their material living conditions through the social assistance system.

The introduction of indicators that would measure the phenomenon of the 'working poor' and the analysis of the profile of the working poor is very important for Republic of

Moldova. Although the level of wage earnings has been increasing in recent years, including in 2021, they are still not significant enough to increase the decent level of wages and reduce the number of employees receiving low wages.

Given the significant reduction in cultural consumption among households with children during the COVID-19 pandemic, special attention was paid to the relatively new instrument for the support of children and young people called cultural voucher, which is currently being implemented in Moldova. For this purpose, a legal analysis of the legislation on cultural vouchers and an analysis of the evolution of indicators related to the field of culture was carried out, the trends of which justify the introduction of cultural vouchers in the country. The amount of money for cultural vouchers was established after the elaboration of a sound methodology; the exact categories of beneficiaries of cultural vouchers - school children (7-17 years) and young people (18-35 years) - were determined.

In the context of increasing the social inclusion of persons with disabilities and increasing the employment rate of this category of population, it is recommended to adjust Article 38 of the Law No. 105 of 14.06.2018 on the promotion of employment and unemployment insurance. Social vouchers can be used to solve problems in the sphere of social assistance. The essence of this technology is that the equivalent of a certain amount of money is credited to the beneficiary's electronic card.

The research results of the State Programme project have a practical content.

During the implementation of the project, the team collaborated at national and international level with different institutions: ministries, research institutions, universities, etc. At the same time, 7 scientific events were organized: 1 public lecture, 3 round tables, 1 section in the NIER Conference, 2 scientific-didactic seminars, publication of 54 scientific papers at national and international level, including 1 chapter in a collective monograph published abroad, 1 theoretical study, 1 synthesis article, 1 analytical study, 3 articles in recognized foreign journals and 2 electronic publications contributing to the popularization of science.

The scientific, social and economic impact of the results obtained in the Project represents the significant support for the argumentation and elaboration of social policies in the Republic of Moldova.

RO: În anul 2022 proiectul 20.80009.0807.29 „Perfecționarea mecanismelor de aplicare a instrumentelor inovatoare orientate spre creșterea durabilă a bunăstării populației Republicii Moldova” s-a axat pe studierea mecanismului de protecție socială a următoarelor categorii social-vulnerabile a populației: a) populația cu venituri mici: șomeri și lucrători săraci; b) persoanele vârstnice; c) familiile cu copii în situație de risc; d) persoane cu dizabilități.

Rezultatele principale ale proiectului s-au soldat cu un șir de recomandări specifice pentru fiecare categorie social-vulnerabilă. Astfel pentru persoanele vârstnice au fost elaborate măsuri de modernizare a sistemului de pensii al Republicii Moldova, care vizează: a)

reducerea creșterii sărăciei în rândul persoanelor vârstnice; b) asigurarea unei anumite compensări pentru veniturile pre-pensionare prin pensii. Se recomandă divizarea acestora în două grupuri: pensionari „tineri” și pensionari cu vârstă mai înaintată de pensionare. Pentru a reduce riscul de sărăcie pentru pensionarii „tineri”, au fost elaborate măsuri pentru a crea oportunități de angajare fezabilă a acestora și, pe această bază, de a oferi o sursă suplimentară de venit pe lângă pensii. Pentru pensionarii cu vârstă mai înaintată de pensionare sunt necesare măsuri care să le susțină condițiile materiale de trai prin sistemul de asistență socială.

Introducerea unor indicatori care ar dimensiona fenomenul „lucrătorilor săraci”, dar și analiza profilului lucrătorilor săraci în muncă este foarte importantă pentru Republica Moldova. Cu toate că în ultimii ani nivelul câștigurilor salariale înregistrează o creștere, inclusiv și în a.2021, acestea sunt încă destul de ne semnificative pentru a crește nivelul decent de salarizare și a reduce din numărul angajaților care primesc salarii mici.

Având în vedere reducerea semnificativă a consumului cultural în rândul gospodăriilor cu copii în perioada pandemiei COVID-19 o atenție deosebită a fost acordată instrumentului relativ nou de suport a copiilor și tinerilor denumit voucher cultural, aflat în stadiul de implementare în Republica Moldova. În acest scop a fost efectuată o analiză legală a legislației privind voucherele culturale și o analiză a evoluției indicatorilor aferenți domeniului culturii, tendințele cărora justifică introducerea voucherelor culturale în țară. A fost fundamentată suma bănească a voucherelor culturale după elaborarea unei metodologii solide; au fost stabilite exact categoriile de beneficiari ale voucherelor culturale - copii de vârstă școlară (7-17 ani) și tineri (18-35 ani).

În contextul sporirii incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități și majorării ratei de ocupare a acestei categorii de populație, se recomandă de ajustat articolul 38 al Legii nr. 105 din 14.06.2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj. Tichetele (voucherele) sociale pot fi utilizate în soluționarea problemelor din sfera asistenței sociale. Esența acestei tehnologii constă în faptul că echivalentul unei anumite sume de bani este creditat pe cardul electronic al beneficiarului.

Rezultatele cercetării obținute în cadrul proiectului Program de Stat au un conținut practic.

În cadrul implementării proiectului echipa a colaborat la nivel național și internațional cu diferite instituții: ministere de resort, instituții de cercetare, universități, etc. Totodată, au fost organizate 7 manifestări științifice: o lecție publică, 3 mese rotunde, o secțiune în cadrul Conferinței INCE, 2 seminare științifico-didactice, publicarea a 54 de lucrări științifice la nivel național și internațional, inclusiv 1 capitol în monografie colectivă publicată în străinătate, 1 studiu teoretic, 1 articol de sinteză, 1 studiu analitic, 3 articole în reviste din străinătate recunoscute și 2 publicații electronice ce contribuie la popularizarea științei.

Impactul științific, social și economic al rezultatelor obținute în Proiect reprezintă suportul semnificativ pentru argumentarea și elaborarea politicilor sociale în Republica Moldova.

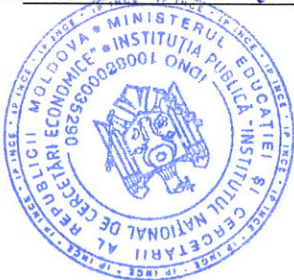
19. Recomandări, propuneri

1. Propunem să fie prelungită vârsta tinerilor cercetători până la 44 de ani, în corespundere cu clasificarea Organizației Mondiale a Sănătății care a stabilit următoarele criterii de vârstă: 18-44 de ani – tineri, 45-59 de ani – vârsta medie; 60-74 ani – persoane considerate în vârstă, 75-90 ani – persoane bătrâne; peste 90 de ani – longevivi.
2. Se recomandă reducerea proceselor de raportare/aprobare a modificărilor echipei de proiect, când acestea se referă doar la norma salarială a membrilor echipei proiectului (spre exemplu, în legătură cu concediile de maternitate, obținerea titlului de doctor etc.) și la modificarea devizului de cheltuieli atunci când acestea sunt determinate de motive firești (spre exemplu, în cazul indemnizației legate de incapacitatea temporară de muncă etc.).

Conducătorul de proiect *Colesnicova* / (numele, prenumele) *Colesnicova Tatiana*

Data: *18.11.2022*

LS

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul de referință în cadrul proiectului din Programul de Stat**

„Perfecționarea mecanismelor de aplicare a instrumentelor inovatoare orientate spre creșterea durabilă a bunăstării populației Republicii Moldova” cu cifrul 20.80009.0807.29

Etapa anului 2022: „Modernizarea mecanismului de protecție socială a populației prin aplicarea instrumentelor inovatoare”

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

1.2. monografii naționale

1. CIOBANU, Mihail. Aplicarea managementului adaptiv de caz în abordarea problemelor socioeconomice ale copiilor aflați în dificultate. Studiu teoretic. Institutul Național de Cercetări Economice, – Chișinău: INCE, 2022. – 90 p., ISBN 978-9975-3529-2-5. 2,9 c.a.
2. ROJCO, Anatolii, HEGHEA, Ecaterina. Inegalitatea în bunăstarea populației Republicii Moldova: măsurare, evaluare, recomandări de reducere; Institutul Național de Cercetări Economice. – Chișinău : INCE, 2022. – 127 p., 5,2 c.a. ISBN 978-9975-3529-3-2
3. ROJCO, Anatolii, HEGHEA, Ecaterina. Evoluția sistemului de pensii din Republica Moldova: inovații legislative și normative: Studiu analitic; Institutul Național de Cercetări Economice. – Chișinău : INCE, 2022. – 88 p., 3,1 c.a. ISBN 978-9975-3530-2-1, ISBN 978-9975-3530-6-9 (PDF). DOI: <https://doi.org/10.36004/nier.2022.978-9975-3530-6-9>. http://dspace.ince.md/jspui/bitstream/123456789/1605/1/Evolutia_sistemului_de_pensii_din_Republica_Moldova.pdf

2. Capitole în monografii naționale/internaționale

4. Системное тарифное регулирование в энергетической отрасли: теория. методология, практика: монография. Москва: Издательство МЭИ, 2022, стр. 399-412. ISBN 978-5-7046-2593-3. (GUTIU Tatiana contribuția 0,8 c.a.) <https://elibrary.ru/item.asp?id=48361498>

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

5. CIOBANU, Mihail. Cultural vouchers as a tool for stimulating cultural consumption and spiritual and moral development of youth and children. *Information and Innovations*. 2022;17(3), 76 p., pp.29-38, ISSN 1994-2443 (Print) <https://doi.org/10.31432/1994-2443->

[2022-17-3-29-38](#) BDI: DOAJ, the Russian Science Citation Index (RSCI in Web of Science), Crossref, reviewed in the VINITI RAS Database.

6. COLESNICOVA, Tatiana, CIOBANU, Mihail. Consumption expenditures of Moldovan citizens during the COVID-19 pandemic period: gender analysis=Споживчі витрати громадян Молдови у період пандемії COVID-19: гендерний аналіз. În: *Economy and Forecasting*, 2022. Institute for economics and forecasting National Academy of Sciences of Ukraine. The journal is included in the category “B” of the List of Professional Media of Ukraine 2022; 2, pp.123-150, ISSN 2518-7449 (Online), <https://doi.org/10.15407/eip2022.02.123>
7. ГУТЮМ, Татьяна. Влияние энергетического кризиса на экономику и на уровень жизни населения Республики Молдова. В: *Информация и инновации*. 2022, том. 17, № 1, с. 6-18. ISSN 1994-2443. DOI: 10.31432/1994-2443-2022-17-1-6-18. 0,60 с.а. <https://doi.org/10.31432/1994-2443-2022-17-1-6-18> BDI: DOAJ, the Russian Science Citation Index (RSCI in Web of Science), Crossref, reviewed in the VINITI RAS Database.
8. GUTIU, Tatiana. Quality and competitiveness of education in the Republic of Moldova in global indices. In: *Euromentor Journal – Studies about education*. 2021, vol. XII, no. 4/December, pp. 38-48. ISSN 2067-7839. 0,54 с.а. BDI: EBSCO, PROQUEST, CEEOL, INDEX COPERNICUS, CEDEFOP, ULRICH’S PERIODICALS DIRECTORY (CNCS recognized) http://euromentor.ucdc.ro/Euromentor_december_2021.pdf#page=38
- 4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei
- 4.4. în alte reviste naționale
9. CIOBANU, Mihail. Virtual summer camps for children as a complementary option to the camps with physical presence. În: VECTOR EUROPEAN, Revistă științifico-practică, Nr. 1 / 2022, ISSN 2345-1106, E-ISSN 2587-358X, <https://doi.org/10.52507/2345-1106.2022-1,132> p., pp. 67-72 (0,6 с.а.)

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

- 5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare
- 5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

- 6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)
10. BALAN, Aliona. Analiza inegalității în distribuirea veniturilor și cheltuielilor de consum a populației în Republica Moldova. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic-Social Realities of the World”*, 10th edition, "ARTIFEX" University of Bucharest / Romania, May 26th-27th, 2022, 598 p., pp.517-528, ISBN 978 – 606 – 8716 – 66 – 4 https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf

11. CIOBANU, Mihail. Experience of Republic of Moldova in supporting children refugees through social and economic measures. In: *Quality Assurance as the Main Factor of Competitive Economic Development. - Proceedings of the International Scientific – Practical Conference.* dedicated to the 99th birthday anniversary of Nationwide Leader Heydar Aliyev Baku, 2022, ISBN 978 - 9952 - 8455 - 0 - 1, 611 p., pp. 350-355
12. CIOBANU, Mihail. Recent tendencies in the organization of summer rest camps for children during the pandemic period in the Republic of Moldova. În: *Contemporary Tourism Challenges: Proceedings of the International Scientific Conference*, 12 May 2022, "St. Cyril and St. Methodius" University of Veliko Turnovo, Bulgaria, Tourism Department at Faculty of Economics, Bulgarian Academy of Sciences, National Institute of Geophysics, Geodesy and Geography, Sofia, Bulgaria, Editor: Assoc. prof. Desislava Varadzhakova PhD, AVANGARD PRIMA, Sofia, 2022, ISBN: 978-619-239-710-4, 1011 p., pp. 481-489, (0,6 c.a.)
13. CIOBANU, Mihail, SAVCENCO, Silvia, TIMUȘ, Andrei. Suportul copiilor refugiați din Ucraina în Republica Moldova. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”*; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 598 p., pp. 334-346, ISBN 978 – 606 – 8716 – 66 – 4 https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
14. CIOBANU, Mihail, SAVCENCO, Silvia, TIMUȘ, Andrei. Tendințe recente în evoluția veniturilor disponibile și a cheltuielilor de consum ale populației din Republica Moldova. În: *International Student Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges 3rd edition, “Opportunities for changing the Economic-Social Realities of the World”, May 25th, 2022*, București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 328 p., pp.90-103, ISBN 978 – 606 – 8716 – 65 – 7
15. COLESNICOVA, Tatiana, CIOBANU, Mihail, TIMUȘ Andrei. Evaluarea percepției populației asupra modificărilor cheltuielilor de consum privind medicina și ocrotirea sănătății în municipiul Chișinău în perioada pandemică. În: *„Implications of the social-economic and ecological Paradigm on the power Reports and global Governance”*: Simpozion Internațional, Ediția a 9-a, 15-16 Decembrie, 2021, București, România: Universitatea ARTIFEX, 2021, 474 p., pp. 29-45, ISBN 978 – 606 – 8716 – 62 – 6
16. COLESNICOVA, Tatiana, DOGA, Valeriu. The unemployed as a vulnerable group in the Republic of Moldova: data analysis and new social protection measures. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”*; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 598 p., pp. 51-60. ISBN 978 – 606 – 8716 – 66 – 4. https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
17. GUTIU, Mircea. Persoanele cu dizabilități în condițiile infrastructurii imperfecte. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges*

- „*Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World*”; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 598 p., pp. 476-487. ISBN 978 – 606 – 8716 – 66 – 4. 0,50 c.a. https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
18. GUTIUM, Mircea. Bariere de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Implications of the social-economic and ecological Paradigm on the power Reports and global Governance”*; 9th Edition, December 15th-16th, 2021. București: Editura „ARTIFEX”, 2021, pp. 475-483. ISBN 978-606-8716-62-6. 0,5 c.a. http://dspace.ince.md/jspui/bitstream/123456789/1600/1/BARIERE_DE_INCLUZIUNE_SOCIALA.pdf
19. GUTIUM, Tatiana. Dizabilitate: evaluare, analiza multidimensională, bariere și soluții. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”*; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 598 p., pp. 505-516. ISBN 978 – 606 – 8716 – 66 – 4. 0,40 c.a. https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
20. GUTIUM, Tatiana. Causes and consequences of the 2021 energy crisis. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Implications of the social-economic and ecological Paradigm on the power Reports and global Governance”*; 9th Edition, December 15th-16th, 2021. București: Editura „ARTIFEX”, 2021, pp. 98-106. ISBN 978-606-8716-62-6. 0,4 c.a. <http://dspace.ince.md/xmlui/handle/123456789/1597>
21. GUTIUM, Tatiana. Promovarea politicii de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Implications of the social-economic and ecological Paradigm on the power Reports and global Governance”*; 9th Edition, December 15th-16th, 2021. București: Editura „ARTIFEX”, 2021, pp. 484-491. ISBN 978-606-8716-62-6. 0,4 c.a. <http://dspace.ince.md/jspui/handle/123456789/1599>
22. ROJCO, Anatolii, HEGHEA, Ecaterina. Eficiența social-economică a sistemului de pensii din Republica Moldova (analiza comparativă). In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”*; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 598 p., pp. 363-379. ISBN 978 – 606 – 8716 – 66 – 4. https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
23. ROJCO, Anatolii, HEGHEA, Ecaterina. Evaluarea principalilor indicatori de funcționare a sistemului de pensii din Republica Moldova. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”*; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 598 p., pp. 459-475. ISBN 978 – 606 – 8716 – 66 – 4.

https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf

24. TIMUȘ, Angela, TIMUȘ, Andrei. Aspectele sociale ale investițiilor durabile: realizări și perspective. In: *International Symposium Experience. Knowledge. Contemporary Challenges „Opportunities for changing the Economic Social Realities of the World”*; 10th Edition, May 26th-27th, 2022. București: Editura „ARTIFEX”, 2022, 598 p., pp. 324-333. ISBN 978 – 606 – 8716 – 66 – 4. https://www.artifex.org.ro/wp-content/uploads/2022/11/PROGRAM_EKCC_MAY_2022.pdf
- 6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)
25. CIOBANU, Mihail. Conceptual aspects regarding the socioeconomic term of child in difficulty. În: *„Știință. Educație. Cultură”, conferință științifico-practică internațională* (2022; Комрат). Conferința științifico-practică internațională "Știință. Educație. Cultură" = Международная научно-практическая конференция "Наука. Образование. Культура": 31-ая годовщина Комратского государственного университета: Сборник статей / научный комитет: Захария С. К. (председатель) [и др.] – Комрат: КГУ, 2022 (A&V Poligraf) – . – ISBN 978-9975-83-176-5. Т. 1: Экономические науки. Сельское хозяйство и перерабатывающая промышленность. Информационные технологии, математика и физика. Право и политические науки/ составители: Сулак С.К., Лупашку С.И – 2022. – 544 p.: fig., tab. – Antetit.: Min. Educației și Cercet. Rep. Moldova, Univ. de Stat din Comrat. – Texte: lb. rom., engl., rusă. – Rez.: lb. engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – 10 ex. – ISBN 978-9975-83-177-2, pp. 22-27 <https://kdu.md/images/Files/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferenciya-nauka-obrazovanie-kultura-posvyashchennaya-31-oj-godovshchine-kgu-tom-1.pdf>
26. CIOBANU, Mihail, SAVCENCO, Silvia. Socioeconomic situation of children in the Republic of Moldova: recent evolution and trends. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în condițiile globalizării”*; ed. a XV-a, 15-16 octombrie 2021. Chișinău: INCE, 2022, vol. 2, - 426 p., pp. 368-375. ISBN 978-9975-3529-6-3.
27. CIOBANU, Mihail, SAVCENCO, Silvia. Experiența internațională în aplicarea voucherelor culturale pentru copii și tineri. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică "Creșterea economică în condițiile globalizării"*, Ediția a XVI-a, 12-13 octombrie 2022, pp. 420-427 <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.IV.2022.16.27>
28. COLESNICOVA, Tatiana, CIOBANU, Mihail, SAVCENCO, Silvia. Recent evolutions of some indicators regarding social protection in the Republic of Moldova. În: *„Știință. Educație. Cultură”, conferință științifico-practică internațională* (2022; Комрат). Conferința științifico-practică internațională "Știință. Educație. Cultură" = Международная научно-практическая конференция "Наука. Образование. Культура": 31-ая годовщина Комратского государственного университета: Сборник статей / научный комитет: Захария С. К. (председатель) [и др.] – Комрат: КГУ, 2022 (A&V Poligraf) – . – ISBN 978-9975-83-176-5. Т. 1: Экономические науки. Сельское хозяйство и перерабатывающая промышленность. Информационные технологии, математика и

- физика. Право и политические науки/ составители: Сулак С.К., Лупашку С.И – 2022. – 544 p.: fig., tab. – Antetit.: Min. Educației și Cercet. Rep. Moldova, Univ. de Stat din Comrat. – Texte: lb. rom., engl., rusă. – Rez.: lb. engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – 10 ex. – ISBN 978-9975-83-177-2, pp. 28-32
<https://kdu.md/images/Files/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferenciya-nauka-obrazovanie-kultura-posvyashchennaya-31-oj-godovshchine-kgu-tom-1.pdf>
29. COLESNICOVA, Tatiana. School enrollment and attendance of Moldovan children: analysis and perspectives. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în condițiile globalizării”*; ed. a XV-a, 15-16 octombrie 2021. Chișinău: INCE, 2022, vol. 2, - 426 p., pp. 340-346. ISBN 978-9975-3529-6-3.
30. COLESNICOVA, Tatiana, DOGA, Valeriu. International experience concerning the special instruments in unemployment assistance. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică "Creșterea economică în condițiile globalizării"*, Ediția a XVI-a, 12-13 octombrie 2022, pp.213-217 <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.IV.2022.16.1>
31. COLESNICOVA, Vlada, DOGA, Valeriu. The influence of information technologies on improving people's quality of life: global experience. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în condițiile globalizării”*; ed. a XV-a, 15-16 octombrie 2021. Chișinău: INCE, 2022, vol. 2, - 426 p., pp. 353-360. ISBN 978-9975-3529-6-3.
32. COLESNICOVA, Vlada, DOGA, Valeriu. The digital quality of life in the world: the assessment and comparative analysis. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică "Creșterea economică în condițiile globalizării"*, Ediția a XVI-a, 12-13 octombrie 2022, pp.386-390 <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.IV.2022.16.23>
33. GUTIU, Mircea. Provocările ale serviciilor sociale oferite persoanelor cu dizabilități. In: *Știință, educație, cultură: conferință științifico-practică internațională*. Comrat: Tipografia A&V Poligraf, 2022, vol. 1, pp. 35-40. ISBN 978-9975-83-177-2. 0,44 c.a. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/p-35-40.pdf
34. GUTIU, Mircea. Assessing the interdependence between customs duty revenue in the national budget and the living standard of the population. In: *30 years of economic reforms in the Republic of Moldova: economic progress via innovation and competitiveness, international scientific conference*, September 24th-25th, 2021. Chișinău: Serviciul Editorial-Poligrafic al ASEM, 2022, vol. 2, pp. 45-49. ISBN 978-9975-155-64-9. <https://doi.org/10.53486/9789975155649.06> 0,4 c.a. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/p-45-49_0.pdf
35. GUTIU, Mircea. Customs interaction with business structures. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în condițiile globalizării”*; ed. a XV-a, 15-16 octombrie 2021. Chișinău: INCE, 2022, vol. 2, - 426 p., pp. 361-367. ISBN 978-9975-3529-6-3.
36. GUTIU, Mircea. Perfecționarea politicilor publice privind gestionarea serviciului vamal în

contextul asigurării securității naționale a Republicii Moldova. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică "Creșterea economică în condițiile globalizării"*, Ediția a XVI-a, 12-13 octombrie 2022, pp. 439-446 <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.IV.2022.16.29>

37. GUTIUM, Tatiana. Crearea unui mediu fără bariere pentru persoane cu dizabilități: obstacole și modalități de soluționare. În: *Știință, educație, cultură: conferință științifico-practică internațională*. Comrat: Tipografia A&V Poligraf, 2022, vol. 1, pp. 40-45. ISBN 978-9975-83-177-2. 0,48 coli de autor. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/152952
38. GUTIUM, Tatiana. Analiza situațională a politicilor de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități din Republica Moldova. In: *30 years of economic reforms in the Republic of Moldova: economic progress via innovation and competitiveness, international scientific conference*, September 24th-25th, 2021. Chișinău: Serviciul Editorial-Poligrafic al ASEM, 2022, vol. 2, pp. 293-300. ISBN 978-9975-155-64-9. <https://doi.org/10.53486/9789975155649.44> 0,57 c.a. <https://irek.ase.md/xmlui/handle/123456789/2030>
39. GUTIUM, Tatiana. Analiza comparativă a calității vieții și a nivelului de confort al populației. În: *Creșterea economică în condițiile globalizării, conferința internațională științifico-practică*, 15-16 octombrie 2021. Chișinău: INCE, 2022, vol. 2, pp. 347-352. ISBN 978-9975-3529-9-4. 0,50 c.a. <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.II.2021.15> <http://dspace.ince.md/jspui/handle/123456789/1546>
40. GUTIUM, Tatiana. Metodologia de evaluare a excluziunii sociale în țările europene. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică "Creșterea economică în condițiile globalizării"*, Ediția a XVI-a, 12-13 octombrie 2022, pp.271-278 <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.IV.2022.16.8>
41. HEGHEA, Ecaterina. Evaluarea experienței mondiale de ocupare a persoanelor vârstnice pe piața muncii și oportunitatea de utilizare a acestora în Republica Moldova. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică "Creșterea economică în condițiile globalizării"*, Ediția a XVI-a, 12-13 octombrie 2022, pp.428-438 <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.IV.2022.16.28>
42. ROJCO, Anatolii. Основные принципы функционирования системы социальной защиты населения Республики Молдова. În: *"Știință. Educație. Cultură", conferință științifico-practică internațională* (2022; Комрат). Conferința științifico-practică internațională "Știință. Educație. Cultură" = Международная научно-практическая конференция "Наука. Образование. Культура": 31-ая годовщина Комратского государственного университета: Сборник статей / научный комитет: Захария С. К. (председатель) [и др.] – Комрат: КГУ, 2022. ISBN 978-9975-83-176-5. Т. 1: Экономические науки. Сельское хозяйство и перерабатывающая промышленность. Информационные технологии, математика и физика. Право и политические науки/ составители: Сулак С.К., Лупашку С.И – 2022. – 544 p.: fig., tab. – Antetit.: Min. Educației și Cercet. Rep. Moldova, Univ. de Stat din Comrat. – Texte: lb. rom., engl., rusă. – Rez.: lb. engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – 10 ex. – ISBN 978-9975-83-177-2, pp. 140-143 <https://kdu.md/images/Files/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya->

[konferenciya-nauka-obrazovanie-kultura-posvyashchennaya-31-oj-godovshchine-kgu-tom-1.pdf](#)

43. ROJCO, Anatolii, HEGHEA, Ecaterina. Inegalitatea nivelului și condițiilor de trai ale populației urbane și rurale din Republica Moldova și măsurile de reducere a acesteia. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în condițiile globalizării”*; ed. a XV-a, 15-16 octombrie 2021. Chișinău: INCE, 2022, vol. 2, - 426 p., pp. 324-331. ISBN 978-9975-3529-9-4. <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.II.2021.15>
44. ROJCO, Anatolii, HEGHEA, Ecaterina. Măsurarea inegalității: metodologia calculului și evaluarea principalilor indicatori ai inegalității veniturilor populației Republicii Moldova. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în condițiile globalizării”*; ed. a XV-a, 15-16 octombrie 2021. Chișinău: INCE, 2022, vol. 2, - 426 p., pp. 332-339. ISBN 978-9975-3529-9-4. <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.II.2021.15>
45. ROJCO, Anatolii, HEGHEA, Ecaterina. Минимальная заработная плата как инструмент социальной защиты: оценка и рекомендации по её повышению в Республике Молдова. În: *"Știință. Educație. Cultură", conferință științifico-practică internațională (2022; Комрат). Conferința științifico-practică internațională "Știință. Educație. Cultură" = Международная научно-практическая конференция "Наука. Образование. Культура": 31-ая годовщина Комратского государственного университета: Сборник статей / научный комитет: Захария С. К. (председатель) [и др.] – Комрат: КГУ, 2022 (А&V Poligraf) – . – ISBN 978-9975-83-176-5. Т. 1: Экономические науки. Сельское хозяйство и перерабатывающая промышленность. Информационные технологии, математика и физика. Право и политические науки/ составители: Сулак С.К., Лупашку С.И – 2022. – 544 p.: fig., tab. – Antetit.: Min. Educației și Cercet. Rep. Moldova, Univ. de Stat din Comrat. – Texte: lb. rom., engl., rusă. – Rez.: lb. engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – 10 ex. – ISBN 978-9975-83-177-2, pp. 143-148 <https://kdu.md/images/Files/mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferenciya-nauka-obrazovanie-kultura-posvyashchennaya-31-oj-godovshchine-kgu-tom-1.pdf>*
46. ROJCO, Anatolii. Оценка уровня жизни домохозяйств с пожилыми людьми. În: *Conferința Internațională Științifico-Practică "Creșterea economică în condițiile globalizării"*, Ediția a XVI-a, 12-13 octombrie 2022, pp.218-225 <https://doi.org/10.36004/nier.cecg.IV.2022.16.2>
- 6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională
- 6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

- 7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)
- 7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)
47. CIOBANU, Mihail, SAVCENCO, Silvia. International experience in the application of cultural vouchers for children and young people. In: *"Economic growth in the conditions of*

- globalization*", *International Scientific-Practical Conference*, 16th edition, October 12-13, 2022, Chişinău: Book of abstracts. Chişinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0 (PDF) p.70 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf
48. COLESNICOVA, Tatiana. International experience concerning the special instruments in unemployment assistance. In: "*Economic growth in the conditions of globalization*", *International Scientific-Practical Conference*, 16th edition, October 12-13, 2022, Chişinău: Book of abstracts. Chişinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0 (PDF) p.55 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf
49. COLESNICOVA, Vlada, DOGA, Valeriu. The digital quality of life in the world: the assessment and comparative analysis. In: "*Economic growth in the conditions of globalization*", *International Scientific-Practical Conference*, 16th edition, October 12-13, 2022, Chişinău: Book of abstracts. Chişinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0 (PDF) p.68 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf
50. GUTIU, Mircea. The improvement of public policies regarding the management of public customs services in the context of ensuring Moldova's national security. In: "*Economic growth in the conditions of globalization*", *International Scientific-Practical Conference*, 16th edition, October 12-13, 2022, Chişinău: Book of abstracts. Chişinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0 (PDF) p.71 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf
51. GUTIU, Tatiana. Methodology for evaluation of social exclusion in European countries. In: "*Economic growth in the conditions of globalization*", *International Scientific-Practical Conference*, 16th edition, October 12-13, 2022, Chişinău: Book of abstracts. Chişinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0 (PDF) p.62 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf
52. HEGHEA, Ecaterina. Evaluation of the global experience of employment of elderly people on the labor market and the opportunity of using it in the Republic of Moldova. In: "*Economic growth in the conditions of globalization*", *International Scientific-Practical Conference*, 16th edition, October 12-13, 2022, Chişinău: Book of abstracts. Chişinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0 (PDF) p.71 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf
53. ROJCO, Anatolii. Assessment of living standards of households with elderly people. In: "*Economic growth in the conditions of globalization*", *International Scientific-Practical Conference*, 16th edition, October 12-13, 2022, Chişinău: Book of abstracts. Chişinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0 (PDF) p.56 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf

54. TIMUȘ, Angela, TIMUȘ Andrei. "The working poor" in the Republic of Moldova: the phenomenon and the aspect of public policies. In: "*Economic growth in the conditions of globalization*", *International Scientific-Practical Conference*, 16th edition, October 12-13, 2022, Chișinău: Book of abstracts. Chișinău: INCE, 2022. – 83 p. ISBN 978-9975-3530-9-0 (PDF) p.59 https://ince.md/uploads/files/1666077786_18-10-2022-book-of-abstracts-conf-2022-final.pdf

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1. cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

55. Особенности тарифного регулирования в энергетической отрасли. Современные организационно-экономические отношения в энергетике стран постсоветского пространства: Презентационный курс лекций. / кол. авторов; под науч. ред. Ю.С. Валеевой. Казань: Издательство КГЭУ, 2021. 323 с. (GUTIUM, Tatiana, часть 1, стр. 148-185, contribuția 0,6 с.а.).

Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare

121 PS din 03 ianuarie 2022

(la data raportării)

Cifrul proiectului: 20.80009.0807.29

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	808,3	6,5	814,8
Contribuții de asigurări de stat obligatorii	212100	234,4	1,9	236,3
Servicii informaționale	222210	3,0	-2,2	0,8
Deplasări în interes de serviciu în țară	222710			
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	18,1	2,4	20,5
Servicii editoriale	222910			
Servicii neatribuite altor aliniate	222990			
Indemn. pentru incapacitatea temporară de munca achitate din mijl. financiare ale angaj.	273500	3,9	2,0	5,9
Alte prestații sociale	273900		18,0	18,0
Procurarea mașinilor și utilajelor	314110	18,3	-2,2	16,1
Procurarea produselor alimentare	333110			
Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare	334110			
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110	1,0		1,0
Total		1087,0	26,4	1113,4

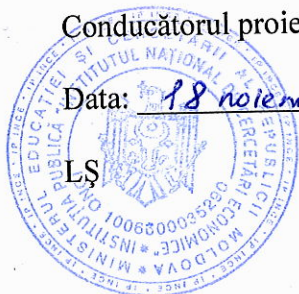
Notă: În tabel se prezintă doar categoriile de cheltuieli din contract ce sunt în execuție și modificările aprobate (după caz)

Directorul adjunct al organizației *Olga GAGAUZ* / GAGAUZ Olga

Contabil (economist) *Tatiana TURETCHI* / TURETCHI Tatiana

Conducătorul proiectului *Tatiana COLESNICOVA* / COLESNICOVA Tatiana

Data: 18 noiembrie 2022

Componența echipei proiectului

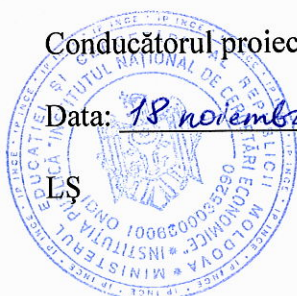
Cifrul proiectului 20.80009.0807.29

Echipea proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Colesnicova Tatiana	1974	dr., conf.cercet.	0,50	03.01.2022	
2.	Rojco Anatolii	1945	dr., conf.cercet.	1,00	03.01.2022	
3.	Doga Valeriu	1950	dr. hab., prof. univ.	0,50	03.01.2022	
4.	Gutium Tatiana	1965	dr.	1,00	03.01.2022	
5.	Gutium Tatiana	1965	dr.	0,25	03.01.2022	
6.	Timus Angela	1973	dr.	0,50	03.01.2022	
7.	Gutium Mircea	1990	f-grad	0,50	03.01.2022	
8.	Ciobanu Mihail	1991	f-grad	1,00	03.01.2022	
9.	Ciobanu Mihail	1991	f-grad	0,25	03.01.2022	
10.	Heghea Ecaterina	1986	f-grad	1,00	03.01.2022	
11.	Savcenco Silvia	1973	f-grad	0,50	03.01.2022	
12.	Timus Andrei	1973	f-grad	0,50	03.01.2022	
13.	Balan Aliona	1973	dr.	0,25	03.01.2022	

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare	27,3%
--	-------

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2022					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.					

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor la data raportării	18,2%
---	-------

Directorul adjunct al organizației / GAGAUZ OlgaContabil (economist) / TUREȚCHI TatianaConducătorul proiectului / COLESNICOVA TatianaData: 18 noiembrie 2022

Extras din procesul verbal nr.6
Consiliul științific al Institutului Național de Cercetări Economice
15 noiembrie 2022

La ședință au fost prezenți:
13 din 14 membri ai Consiliului Științific
Invitați - dl. Alexandru STRATAN, m.c., dr.hab., prof.

Cu privire la rezultatele implementării
în anul 2022 a proiectelor din cadrul
Programului de Stat 2020-2023

În baza examinării principalelor rezultate obținute în anul 2022 în cadrul proiectului 20.80009.0807.29 „PERFEȚIONAREA MECANISMELOR DE APLICARE A INSTRUMENTELOR INOVAȚIONALE ORIENTATE SPRE CREȘTEREA DURABILĂ A BUNĂSTĂRII POPULAȚIEI REPUBLICII MOLDOVA PENTRU ANII 2020-2023”, conducător de proiect COLESNICOVA Tatiana, dr., conf.

S-A HOTĂRÂT:

1. De aprobat raportul științific anual și rezultatele implementate în cadrul proiectului 20.80009.0807.29 „Perfecționarea mecanismelor de aplicare a instrumentelor inovaționale orientate spre creșterea durabilă a bunăstării populației Republicii Moldova pentru anii 2020-2023”;
2. De transmis către Agenția Națională pentru Cercetare Dezvoltare, până 18 noiembrie 2022 inclusiv, 3 exemplare ale Raportului științific anual privind implementarea proiectului 20.80009.0807.29 „Perfecționarea mecanismelor de aplicare a instrumentelor inovaționale orientate spre creșterea durabilă a bunăstării populației Republicii Moldova pentru anii 2020-2023” pe suport de hârtie, inclusiv: versiunea electronică a raportului în format WORD și PDF) și rezumatul raportului științific în limba română și engleză în format electronic (Word).

VOTAT UNANIM

Președintele al Consiliului,
dr.hab., conf.cerc.

Secretarul științific al Consiliului,
dr., conf.cerc.

Olga GAGAUZ

Angela TIMUȘ